

Mess täitis ega täitnud ootusi.

lk 3

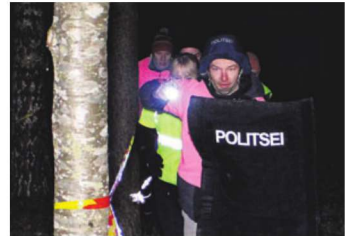
Reisiterminalis räägivad rahakotid oma loo.

lk 5

Öisel seiklusel läksid käiku elulised teadmised.

lk 6

Hobitalu perenaine soovib aretada sajas värvitoonis kanamune

SILVI LUKJANOV

Koigi vallas Vaali külas elav hobitalu perenaine Maarja Koivuvoja võttis eesmärgiks saada oma kanadelt Eesti Vabariigi sajandaks aastapäevaks sajas värvitoonis mune.

Neljapäeval pesadest mune korjama minnes avastas Koivuvoja kollase koorega muna. «Olin väga rõõmus, see on mul vähemalt neljakümnes värvitoon,» ütleb ta. «Võtsin tänavu ju eesmärgiks saada järgmisel aastal oma kanadelt sada värvitooni. Vaatan, kas õnnestub.»

Siiani on Mäeotsa talu perenaise Maarja Koivuvoja kümmed eri tõugu kanad ja nende ristandite ja ristandite ristandid munenud rohelisi, siniseid, pruune ja roosasid mune. «Täna kollane toon on jälle midagi uut. Tegelen aretusega neljandat aastat ja iga aastaga saan aina kogenumaks. Aretus on väga põnev ja meeldib mulle,» ütleb ta.

Nii ei aja Koivuvoja tibude koorumisel taga nende kogust, vaid huvitub nendelt saadavate munade värvist. «Praegu pole värvivalikus näiteks šokolaadipruune toone, sest neil kanadel on munemispaus ja noored pole veel munele hakanud,» selgitab ta.

Kogu aretustegevus on Maarja Koivuvojal korralikult kirjas. Teisiti ei saakski. Mälu peale sellistes ristandite ja ristandite ristandite ristamises loota ei saakski.

Ka kooliaegse kunstiõpetuse tunni teadmistest on suur abi, sest tead, kui vähe on vaja värvitooni muutuseks. Koivuvoja selgitab, et kui kunstitunnis sai rohelise ja roosa värvil segamisel pruune toone, siis linnufarmis saab sinise ja pruuni ristamisel näiteks rohelisi toone. «Munakoore värvitoon sõltub sellest, kui palju ta saab punalibledest koore värviks vahendeid või sellestki, kui suur on muna,» ütleb ta.

Värvitoonile paneb siiski aluse inimene. «Tuleb teada, milliseid värvitoone munevaid kanu millise kuuega ühes karjas hoiad. Nii muudkui katsetad. Ega seda ongi keeruline selgitada,» lausub Koivuvoja naerdes.

Munast koorub tibu 21 päevaga ja tibu hakkab munele nii viie, ristatud tõud ka kuni seitsme kuu pärast. Sellega põnevus veel ei lõpe, sest Koivuvoja selgitusel võib üks kana muneda veel mitmes värvitoonis mune. «Pole nii, et saan ühelt kanalt vaid ühte värvi rohelise koorega mune. Neid võib ristamise tulemusel olla kuni viit tooni, rohelise sekka näiteks siniseid, ja pole ka mingi ime, kui sama kana annab vahepeal täitsa tavalise valge muna,» paljastab Koivuvoja oma aretustöö saladusi.

Kanadelt värviliste munade saamisest on

KOMMENTAAR

TIINA PIIRMETS

Albu vallas Mägede külas asuva Punamäe talu perenaine

Kasvatan ise mahekanu ja minu meelest on soov saada kanadelt värvilisi mune väga vahva ettevõtmine. Värvilisi mune ise tootnuna tean, et see on vaid tubli järjepideva töö vil. Suutsin ise värvilisi mune toota vaid näpuotsaga.

Soovin Koigi valla kanakasvatatajale vaid edu oma ülla eesmärgi saavutamisel. Kõrvaltvaatajale võib ju tunduda, mis see siis ikka pole. Tuleb lihtsalt vastavast tõugu kanu soetada või neid ise «tibusada», kuid see on suur töö.

Mahemunade müügiga tegelejana ei saa ma jätta lisamata, et lastele kindlasti meeldib osta selliseid vahvaid assortiikarpe, kus kõik munad on ise värvi.

Üsna palju internetist lugeda ja Koivuvoja meelest tulebki algteadmisi hästi vallata. Üsna täpselt on kirjas, milliste tõugude ristamisel milline munakoore värv võib tulla.

Et Koivuvoja kasutab oma linnukarjas ristamiseks juba mitmeid ristandeid, siis on tal suurem lootus näha aina põnevamaid värvitoone. «Uute ristandite saamisest võtan aluseks enamasti šokolaadipruune kanamune andva tõu Black Copper Maransi ja sinise koorega kanamune tootva Lavendel Araucana tõugu linnud, kuid oma ristamisega olen saanud ka näiteks Bantami tõugu kanad eri värvi mune munema,» selgitab ta ja lisab: «Põnev, põnev maailm!»

Üks on aga kindel: muna värviline toon sellele ei muuda. Vähemalt Koivuvoja viieliikmeline pere pole oma kodukanade munadel küll koore värvilisuse tõttu mingit maitsevahet täheldanud ja pole seda öelnud ka need, kes on nende talu munasid kasutanud. «Kanamuna maitseomadused sõltuvad ikka rohkem söödast kui aretusega saadud munakoore värvitoonist,» ütleb ta.

Kui pere saab valmis inkubatsioonikeskuse ja sellele tunnustuse, lubas Koivuvoja, et hakkab tibusid rohkem müügiks tootma. «Kindlasti on ju teistelgi soov saada värvilisi mune munevaid kanu,» märgib ta.

Et keegi linnukasvatatajatest Järvamaal värvilisi kanamune toodaks, pole siiani Marju Koivuvoja kõrvu kostnud. Küll teab ta sellise huviga kanakarja omajaid nii Lõuna-Eestis kui ka Harjumaal.

Pärast nelja aastat aretustööd munevad Koigi valla Mäeotsa talu perenaise Maarja Koivuvoja kümme eri tõugu kana ja nende ristandite ja ristandite ristandid rohelisi, siniseid, pruune, roosasid ja nüüd ka kollaseid mune.

DMITRI KOTJUH

Kohalik ulmekirjanik esitles oma teist raamatut

ANNE PÖDER

Planeedid, kloonid, mõrvamüsterium, tähevärv, inimrööv ja palju muud ebamaist ning põnevat lugemisainest võib leida Heinrich Weinbergi uuest raamatust «Eneseväärikusel pole sellega mingit pistmist», mida autor sel nädalal Paide keskraamatukogu esitles.

Kohalikud raamatusõbrad tegelikult juba teavad, et kirjanikunime Heinrich Weinberg taga peitub paidelane Indrek Rüütel, kes eelmisel aastal üllitas oma esikteose «Pimesi hüpates».

Varem olid tema jutustused ilmunud ulmekirjanduse huvilisi ühendava ajakirja Reaktor kogumikus ja algpärast Eesti ulmet avaldava Täheaja almanahhi 13. köites.

Uue raamatu ilmumisele aitas kaasa kirjastus Fantaasia. Illustratsioonid on joonistanud Rüütli 12aastane tütar Hanna Liisa.

Indrek Rüütel selgitas raamatu esitlusel teda usutlenud Järvamaa keskraamatukogu direktorile Jane Kiristajale, et ulmekirjandus on teda köitnud kooliajast saati.

Ainest kirjutamiseks ammutab ta loetud raamatutest, nähtud filmidest, tehnika- ja teaduskirjandusest ning elusündmustest. Sellest kõigest saab tal mingil hetkel peas kokku lugu, mida ta asub siis raamatu tarvis üksikasjalikumalt ja mahlakamalt kirja panema.

Ehkki ulmekirjandus kätkeb

Raamatu «Eneseväärikusel pole sellega mingit pistmist» illustreeris Hanna Liisa ja autor Indrek Rüütel vastavad raamatusõitluse Järvamaa keskraamatukogu direktor Jane Kiristaja küsimustele.

MERLE RÜÜTEL

Eesti mõistes fantaasia-, õudus- ja teadusliku fantastika žanrit, ei leia Rüütli raamatust kääbi- kuid ega lendavaid printse nagu fantaasiakirjanduses või inimesi julgalt tapvaid koletisi nagu õuduslugudes. «Minu raamatut võib pigem pidada teaduslikuks fantastikaks, kuid mitte selliste tegelastega nagu rohelised mustade silmadega mehikesed, kes

lendavate taldrikutega maad vallutama tulevad,» selgitas ta.

Raamatu «Eneseväärikusel pole sellega mingit pistmist» peategelane on hoopis 34. sajandil kuskil kolkaplaneedil elav ja ülikoolis töötav teadlane, kelle nimi on eesti keelde tõlgituna Nahknöör (Leathercord – toim). Ta on inimene nagu ka ülejäänud tegelased, kuid seiklused, kuhu

ta satub, on täis tulevikuteadust ja ulmelisi olendeid.

Raamatu ilmestamiseks kaheksa pilti joonistanud Hanna Liisa Rüütel ütles, et koostöö isaga sai alguse ühest pildist, mille ta esmalt raamatust inspireeritult joonistas. «Isale see meeldis ja ta pakkus välja võimaluse joonistada veel,» meenutas Hanna Liisa.

Hanna Liisa joonistas raama-

tu põhjal esialgsed pildid valmis, kuid isa suhtus neisse küllaltki kriitiliselt ning püüdis üksikasjalikumalt kirjeldada, mida ta illustreerimisel näha tahab. «No siis joonistasin ringi ja täiendasin neid, kuni joonistused said nii head, et raamatu sisu juurde sobida,» märkis ta.

Seda, kas ta ka edaspidi isa raamatutesse midagi joonistab,

ei osanud Hanna Liisa öelda. Küll on Paide kunstikoolis õppiv Hanna Liisa kindel, et joonistamine on üks tema lemmiktegevusi ja huvitavatest pakumistest ei ütle ta kunagi ära.

Indrek Rüütli raamatuid on võimalik laenutada Järvamaa keskraamatukogust ja neid müüvad ka hästi varustatud raamatupoed.

Ühepäevareisi liinibussiga Paidest Pärnusse teha on keeruline

TÖNU KANN

«Ma olen 65 aastat pendeldanud Paide ja Vändra vahet sõita, aga sellist jama nagu viimastel aastatel busside väljumisaegadega pole küll varem olnud,» kurjastas Artee- mi Seeman Vändrast.

Seeman vahendas ühe Paide naise muret, kes sai kauaoodatud aja Pärnu haiglasse silmaarsti vastuvõtule, aga selgus, et kuurortlinna arsti manu ei pääse, sest esimene buss Paidest Pärnusse väljub alles kell 11 ja jõuab kohale kell 12.50. Viimane buss alustab Pärnust Paidesse tagasiteed juba kell 15.30.

Kahe ja poole tunniga on võõras linnas pea võimatu jõuda bussijaamast haiglasse, käia arsti juures ja bussijaama tagasi rutata, et samal päeval koju tagasi saada.

URMAS LUIK

Et Paidest Pärnusse tohtri vastuvõtule tulla, tuleb kuurortlinna ööbima jääda, maksku hotellitoad kui palju tahes. «Samuti tahaksid paidelased suviti päevaks Pärnu sõita, aga mis neil randa asja, kui kahe ja poole tunni pärast tuleb bussijaamas olla, et samal päeval koju pääseda,» lisas Seeman.

Seemani meelest oleks varahommikul Paidest Pärnusse ja õhtul praegusest tublisti hiljem

vastassuunas liikuv bus reisijaid küllaga, kui selline liin sisse seada. «Samal ajal sõidab Paidest keskpäeval kaks bussi teineteise saba Pärnu poole, esimene väljub Paidest kell 14.40 ja järgmine kohe selle saba 15.00,» tõi ta näite. «Ime siis, et vedajad kaebavad reisijate vähesuse üle.»

Pärnumaa ühistranspordikeskusest öeldi, et keskus tellib Pärnust Paidesse ühendavast kolmest kaugliinist ainult ühte, mis

on liin number 368: Pärnu–Paide–Rakvere. Buss väljub Pärnust kell 6.20 ja Paidest Pärnu poole kell 15.

«Selle liini tellimuse tegime koos riigihankega 2008. aasta lõpus, sest pikka aega käigus olnud kaugliin ähvardati sulgeda, kuna polnud vedajale tasuv,» selgitas Pärnu maavalitsuse transpordinõunik Avo Rahu. «Nõudlust aga oli mitmelt poolt ja seepärast võttis Pärnu maavalitsus majan-

us- ja kommunikatsiooniministeeriumi nõusolekul ja rahastusel selle liini avalikku teenindusse. Liini 368 sõiduajad on aga nii ajaloolised ja seotud eri nõudlusega, et neid muutma me kindlasti ei hakka.»

Samas lausus Rahu, et kõlapinda uue liini teemal tasub luua küll. «Seda nii ajakirjanduses kui vedajate hulgas,» leidis ta. «Elanike tungiva soovi puhul on võimalik, et maanteeameti ühistranspordiosakond korraldab vedaja leidmiseks konkursi.»

Maanteeameti ühistranspordiosakonna juhtiveksper Aini Proos mõnits, et Rakvere–Paide–Pärnu vahel oli 2013. aasta 31. augustini käigus liin number 885. Selle bussiga sai sõita Paidest Pärnu hommikul kell 8.45. Pärnust tagasi viis buss kell 14.20. «Kõnealune buss on sõitmise lõpetanud väikese nõudluse pärast,» teatas ta.

Proos selgitas, et kaugliine teenindatakse peamiselt kommertsliinidena ehk kui vedaja peab vajalikuks liini avada, nähakse küllaldest sõidunõudlust, esitab ta maanteeametile liiniloa taotluse. «Enamikul sellis-

tel juhtudel luba väljastatakse,» märkis ta.

Proos lisas, et uue ühistranspordiseaduse redaktsiooni järgi ehk 1. oktoobrist 2015 maanteeamet enam avalikke konkursse uute liinilubade väljastamiseks ei korralda. Kõigil vedajatel on võimalik ise taotleda uusi liinilube. «Avalikud kaugliinid ehk liinid, mida toetatakse riigieelarvest, on viimasel ajal avatud hiljuti ära jäänud kommertskaugliinide sõitjate teenindamiseks, kui sõitjaid ei ole piisanud, et hoida liini käigus kommertsalustel,» selgitas ta.

Hinnanguliselt on Proosi ütlust mööda olemas võimalikud sõitjad, kellele on seda liini vaja. Selleks peaksid omavalitsused või ühistranspordikeskused sõidunõudluse kohta korraldama rahvaküsitluse ja kui selgub, et sõitjaid jagub, tegema vedajatele ettepaneku seada sisse uus kommertsliin. «Alles siis, kui vedajad ei ole huvitatud kommertsliinist, aga sõidunõudlus püsib, tuleks kaalumisele avaliku, riigi toetatava liini avamine,» nägi Proos võimalust taastada hommikune Paide–Pärnu bussiliin.

EESTI AASTA AUTO 2016

ŠKODA SUPERB

Hind alates 18 990 €

Kuumakse alates
189 €ŠKODA
SIMPLY CLEVERTM
EESTI AASTA AUTO 2016

Krediidi kulukuse määr on 2,38% aastas järgmistel näidistingimustel: vara hind 15 825 € + käibemaks; sissemakse 15%; jääkväärtus 30%; lepingu periood 5 aastat; tagasimaksete arv 60; lepingutasu 160 €; fikseerimata intress 1,99% aastas + 6 kuu Euribor. Liisingu pakkuja on Swedbank Liising AS. Enne lepingu sõlmimist tutvu tingimustega www.swedbank.ee/liising, vajadusel konsulteeeri pangakontoris.

Ametlikult volitatud ŠKODA edasimüüjad Eestis on:

ŠKODA Tallinn · Auto 100 Tallinn AS
Tallinn, Paldiski mnt 73 / Piri 1, 10621
Telefon: 6808 222 · info@skoda.ee, auto@skoda.ee
www.skodatallinn.ee

ŠKODA Laagri · SKO Motors OÜ
Pärnu mnt. 543, Laagri 76404
Telefon: 6837 070 · auto.laagri@skoda.ee
www.skodalaagri.ee

Aasta Auto AS · Tartu, Sepa 24 A, 51013
Telefon: 7308 000 · info@astaauto.ee
www.astaauto.ee

Škoda Kuressaare · Warma Auto OÜ
Kuressaare, Tallinna 82a, 93815
Telefon: 4530 120
info@warmaauto.ee
www.warmaauto.ee

Moller Auto Pärnu OÜ · Pärnu, Välja tn. 3, 80010
Telefon: 4476 140 · parnu@moller.ee

Moller Auto Viru OÜ · Jõhvi, Narva mnt 143, 41536
Telefon: 6808 200 · viru@moller.ee

Moller Auto Viljandi OÜ
Viljandi, Tallinna mnt 45, 71008
Telefon: 4355 340 · viljandi@moller.ee

300 ŠKODAT
EESTI LAOS
KAMPAANIA.SKODA.EE

www.skoda.ee

Üsna tänapäevase moega rahakotid ning pisike rahakukkur, kus sees veel nn Kerenski rublatäht.

Reisiterminalis räägivad rahakotid oma loo

MERIT MÄNNI

Mäo reisiterminalis on bussi ootavatel reisijatel võimalus uudistada rahakottide väljapanekut. Erinevatest aastakümnetest pärit tengelpungad on välja otsitud Järvamaa muuseumi kogudest.

Ühtegi viidet küll sellele, mis ajastust üks või teine kukkur pärit on, klaasvitriini juures pole, ent muuseumi teadusjuht Ründo Mültis ütleb, et see ongi taotluslik. «Eesmärk polegi koormata inimesi lugudega, sest niigi on vaja bussi peale kiirustada, aga ehk jääb pilk korrakski väljapaneku peale,» ütleb ta.

Ka klaasvitriin, kuhu muuseumi töötajad väljapanekuid sätivad, pole kuigi suur ja nii tuli koguhoidja Aile Kaasikul ja peavarahoidja Leelo Saarel mäluasutuse kogudes leiduvatest rahakottide hulgast teha valik.

Reisiterminali klaaskapis on 24 põnevaimat meeste ja naiste rahakotti. «Muuseumi on rahakotid jõudnud peamiselt nõukogude ajal ja sellel näitusel on väljas läbilõige 20. sajandi rahakottidest, on ka 30ndatel kasutuses olnud rahakotte ning ka mõni näide hilisemast ajast, 60ndatest,» selgitab Mültis.

Kõige rohkem on väljapanekus Paide kandist pärit rahakotte. «Näiteks on siin rahakotid Irene Limbergi, Helmi Tohvelmani, Helmi Rieseni, Olga Permanson, Anete Eirandi ja perekond Simonlatseri pärandid. Need on kogunud ja muuseumile annetanud Jaak Kuldसार, Salme Heinsoo, Helmi Saumann ja Monika Jõesaar,» täpsustab Mültis.

Kui vitriini riiulitele välja pandud lähemalt uudistada, märkab seal nii kukrutaolist kotti, pisikesi mündikotte kui ka klassikalise välimusega rahakotid. Mõne mahukama puhul ei oskakski esmapilgul pakkuda, et need rahakottina kasutusel olid.

21. sajandi moe- ja aksessuaariasjatundjad nimetaksid neist mõnda hoopis tänapäevase moodsa nimetusega *clutch* (ingl ümbrikkott – toim). Paari kotti võiks hea tahtmise korral ära mahutada väiksemat mõõtu tahvelarvuti, rääkimata telefonist, prillitoosist ja heast hulgast rahatähtedest. «Eks rahatähed olid omal ajal suured. No näiteks sada aastat tagasi olid käibel miljonimargased, leivapäts maksis kaks miljonit. Siis oligi suurt rahakotti vaja, et seda kõike ringi vedada,» selgitab Ründo Mültis muigamisi.

Ta lisab, et aja jooksul on rahakoti ülesanne vastavalt inimeste vajadustele muutunud

ning algupärasest tagasihoidlikust mündikukrust kujunenud ajapikku mahukad, mitme sahtli ja peegli varustatud rahakotid.

Nagu väljapanekus näha on, siis 20-30ndatel oli trend selline, et rahakotid kasvasid suisa ridiküli mõõtu. Loomulikult ei saanud iga preili või proua nii uhket kotikest oma käevangu lubada, ridikül oli pigem jõukamate linnaprouade tunnus ja vähemaga leppima pidanud sookaaslased kasutasid klassikalist rahakotti, kus sai hoida nii paberraha kui ka münte.

Mültis peab väljapaneku üheks põnevaimaks eksponaadiks tagasihoidlikku passikaante mõõtu paberraha hoidmiseks mõeldud taskut, mille esikülge ehib Paide Vallitorni pilt.

Helmi Saumanni muuseumile annetatud rahatasku kohta on teada, et see on valmistatud Tallinnas. Mültis ütlust mööda osati juba aastakümneid tagasi kohaturundusele

tähelepanu pöörata, sest kaanetega sai omanik kaasa Paide Vallitorni foto.

Oma teiseks lemmikuks peab Ründo Mültis kaht tsaariaegset raudadega mündikotti. Õigemini on ühe puhul vaid raud säilinudki, teise nahkne ümbris on küll üsna viledaks kulunud, ent alles. «Mulle need raudad meeldivad kõige rohkem, sest on kogutud minu kodukülalast Pärnurmest,» põhjendab ta.

Pole teada, mis põhjusel on ühest rahakotist vaid raud järele jäänud, ent hoolimata sellest, milline on olnud ühe või teise näitusel näha oleva rahakoti elu, on need küllaltki hästi aastatele vastu pidanud.

Üks põhjus on see, et need on valmistatud vastupidavast nahast. Kulumisjärgi on ühel või teisel ikka näha, aga üldiselt on kõik hoolimata pikast elust küllaltki hästi säilinud.

Rahakottide väljapanek jääb Mäo reisiterminali klaasvitriini kuni suveni.

Ugala avab publiku ootel ukseid

Täna avab Ugala teater oma ukseid ja esietendub Lembit Petersoni (pildil) lavastatud suurejooneline Hispaania mõõga- ja mantlikomöödia «Nähtamatu daam». Pärast 13 kuud kestnud remonti on teatrimaja läbinud täieliku uuenduskuuri ning Eesti kõige uuem teatrimaja on publiku ootel.

Ugala teatri turundus ja avalike suhete juht Mari Nurk ütles, et renoveerimise käigus on lammutatud ja laotud uuesti Ugala tunnusmärgiks saanud punasest tellisest fassaad; ehitatud ümber väike saal, mis on nüüd nüüdisaegsete tehniliste võimalustega 180 kohaga *black box* tüüpi saal; suures saalis võtab publik istet teatraalselt punastel toolidel; juurde on tekkinud keldri- ja kammersaal.

«Põhjaliku uuenduse tegi läbi ka tehnotark, mille tulemusel on Ugala nüüd Euroopa tasemel heli-, valgus- ja videotehnika,» lisas ta.

Nurk sõnas, et samas on teatrimajas palju ka tuttavat. Ugala on üks väheseid teatrimaju, mis on kuulutatud muinsuskaitsealuseks ehitiseks. Originaallahendusi silmas pidades ongi peatselt avatavas teatrimajas valminud interjöörid, mille elementides on jäädud truuks 80ndatele omastele värvidele ja disainile.

Uuenenud rõivustus on kohta 796 pealtvaatajale, mis tähendab, et uuenenud Ugala on üks suurima publikuvõimekusega teatrikomplekse kogu Eestis.

Oma kuju on säilitanud ja-lutusruumi laes kõrguvad valgustid ehk nii-öelda pilved. Värskenduse läbinud majas on taastatud kogu kohviku sisustus, sealhugars 80ndatele omased konjakitoolid.

Nurk selgitas, et ligi 10 000-ruutmeetrisel kogupinnal Eestis üks suuremaid teatrimaju suurenes uuenduse käigus veelgi: kui enne oli publikule avatud kaks korrust, siis nüüd saab teatrikülastaja liikuda kolme korruse vahel.

Publikuruumid laienesid ehituse käigus keldrikorrusele, kus tegutseb keldrikohvik, paikneb keldrisaal, teatrikohviku köök, kostüümi- ja rekvisiitilao, tehnilised ruumid.

Saalid mahutavad kuni 800 inimest, mis lubab lisaks etendustegevusele korraldada ka konverentse ja eriüritusi.

Treppide kõrval on ruumid ühendatud kaldteede ja liftiga, mis arvestavad ka nende inimestega, kellel on liikumisprobleeme. (JT)

Omanäolise, kaheksakannamustriga nahast koti valmistas Järvamaa päritoluga nahakunstnik Alma Kattenberg 1930ndatel, keskmine rahakukkur pärineb tõenäoliselt 40ndatest aastatest ning uhket Paide Vallitorni pildiga rahataskut ihkaks endale nii mõnigi järvakas.

KRISTO KIVISOO

EESTI ESIMENE MOTOMESS ANNO 2004

MOTOEXOTIKA

2017

24.-26. märts Tartu Näituste messikeskuses

14 aastat motomesse Eestis • suurima publikuarvuga motomesse üle 4200 m² messiala • üle 200 mootorratta, ATV, motorrolleri suur valik motovarustust • traditsiooniline mootorratturite kohtumispaik

TARTU NÄITUSED

AS Tartu Näitused messikeskus | Fr. R. Kreutzwaldi 60, Tartu
www.tartunaitused.ee | info@tartunaitused.ee | +372 742 1662

www.motoexotika.ee

Öisel seiklusel läksid käiku elulised teadmised

BIRGIT ITSE

Häirekeskuse pääste- korraldaja saab autost automaatse eCalli teate, milles on lisaks sõiduki tüübile märgitud sündmuskohaks GPS-koordinaadid. Muud teavet juhtunu kohta pole.

Ööl vastu eelmist reedet pidid Türi sellise algusega ülesannet lahendama neli täiskasvanute ja seitse kooliõpilaste võistkonda. Oli kuues Järvamaa õine KEAT ehk kaitse-end-ja-aita-teist-laager.

Viieliikmelised võistkonnad pidid leidma koordinaatide järgi auto ja liikluspolitseinikeks kehastudes kirjeldama häirekeskusele telefoni, mis on juhtunud.

Osa võistlejaid teadis, et erinevalt tavakodanikust, kes võib sündmuspaiga lähivastusest keelduda, tuleb politseinikul seda teha. Nupukamad ei lasknud end petta autoroolis külitse kägaras olevast eakamast prouast, vaid märkasid tagaistmel metalltoru ning teatasid päästekorraldajale relvade kahtlusest, samuti seda, et vasaikul küljel olev parem käsi võib viidata hiljutisele terviserikkale. «Pulss olemas, teadvusetu, valule ei reageeri,» täpsustas üks Järva maavalitsuse «liikluspolitseinikest».

Öisel KEATil on maavalitsuse võistkond käinud kolm aastat, eelmistel aastatel väljaspool arvestust, sest tegu on ikkagi noorte võistlusega. Kaks liiget on aastate jooksul vahetunud, kuid Kersti Viilup, Alo Aasma ja Arto Saar on olnud kohal kõik kolm aastat.

Sel aastal täiendasid neid Irene Virkoja ja Hendrik Paimets. «Oleme selgeks saanud, et Arto kätte kaarti anda ei tohi,» märkis Viilup muiates.

Samuti oli ta varustanud võistkonda šokolaadidega, et jõuvarusid täiendada.

Tosina kontrollpunkti läbimiseks oli kindel järjekord, ette antud ülesannete alustamise kellaaeg ja soorituse pikim kestus. Mootorsõidukeid liikumisel kasutada ei tohtinud.

Pärast seda, kui noorsoopolitseinik Malle Hermanson oli lugenud viis, neli, kolm, kaks, üks ja andnud kell 20 Türi noortekeskuse eest lähte, oli aega esimesse kontrollpunkti jõuda 30, edaspidi vaid 15 minutit.

Tänavu tekkis tõsine hasart, eriti kui selgus, et rahvatantsurühma Väiksed Viisud esindus pakub tõsist konkurentsi. «On küll mäng, aga ikka läheb pulss ülesande ajal üles,» ütles Alo Aasma.

Üldiselt läbiti vahemaad kiire kõnniga, erand oli etapp Türi raudteejaamast laululavani koos kolme friikartuliportsuga. Võist-

konna meestel oli kella 22.45ks kõht juba kolm tundi tühi – nii palju aega oli möödunud eelmisest kõhutäiest.

Juba enne raudteeohutuse punkti suundumist tellisid nad burgerikioskist (mis oli ju täpselt vöötraja juures, mida mööda teed ületati) friikartuleid. Kuna oli selge, et kontrollpunktist kella 23ks ehk kioski sulgemise ajaks tagasi ei jõua, leppisid nad müüjaga kokku, et portsud ootavad neid kioski tagatrepi. Kell 23.10 nad need sealt kätte saidki. «Me võtsime teile ka!» ütlesid mehed järjekordseks pildiks poseerides.

Ka veel Kooli pargis lasi võistkond end friikartulitel soojendada, ja püüdis välja mõelda, miks park eriline on. Pargist välja jõudnud, teatas Paimets, et vähemalt kirikuni peab jooksuma, sest aega on kuus minutit.

Saabumine Türi laululava ülemisele astmele mahtus aega üsna napilt ja võttis Arto Saarel laulu lahti. Soolo jäi lühikeseks, sest õist veeõnnetust merel imiteerivas ruumis peab võimalikult kiiresti endale päästevesti selga saama.

Öise Türi tehisjärve kohal kumas küll pisut pilvetagust kuuvalgust, kuid õdususest oli asi kaugel: kostab šokis inimeste karjeid, tormi- ja vetemüha. Vilkuv valge valgus segas keskendumist.

«Nöörid!» tuletas Aasma meelde. Lukku kinni tõmmates taipas Viilup, et päästevest oli liiga suur. Tuli ümber vahetada. Virkoja ei leidnud esialgu jalge vahelt läbi tuleva nööri kinnitust. «Justkui aegluubis oleks kõik toimunud,» otsis Viilup hiljem sõnu.

Selgus, et vigu oli võistkonnal vähe, aga maavanem oleks ilmselt ära uppunud. «Roheline on spordivõistlustele sobilik ohutusvest, aga mereõnnetusel see sind ei päästa,» ütlesid päästjad talle.

Aeg oli küll hea, aga Väiksed Viisud olid olnud kiiremad. Mehed otsustasid, et nüüd on aeg end kokku võtta, pool võistlust on ju veel ees.

Südaööks olid nad libedal ja käänulisel takistusrajal toimunud ühtse löögirüüstana ning andnud esmaabi ilmse peapõrutuse, hüppeliigese vigastuse ja pool tundi kestnud ninaverejooksuga noorsportlastele.

» On küll mäng, aga ikka läheb pulss ülesande ajal üles.

Vaieldamatult suurt elevust tekitas Naiskodukaitse kontrollpunkt, kus tuli sõnu lugeda kaaslaste huulilt. Selgus, et sõna «kiiver» ei olegi nii lihtne öelda. Küll pakkus Saar õigeaks sõnaks «sihtpunkt», küll «kivi».

Vanade rataste seltsi juures läks tarvis loogikat ja järeldamisoskust, kuid pärast noortekeskuse külastamist võisid ka täiskasvanud võistlejad öelda, et on sõitnud elektrilise rula ja tasakaalu liikuriga.

Politseinikke murdvaraste

Käänuline ja kohati libe takistusrada Türi Tolli metsas pani proovile võistlejate suutlikkuse käia ühte sammu ja hoida rütm.

TULEMUSED:

Õpilased

- I koht Paide gümnaasium
- II koht Paide ühisgümnaasium
- III Aravete keskkool

Täiskasvanud

- I Maavalitsus
- II Väiksed Viisud
- III Huvijuhid

jälile juhatamisel sai võistkond kiita selle eest, et taipas kohe alguses võtta paberi ja hakata märkmeid tegema. «Tublid, võite minna!» ütles Türi piirkonnapolitseinik Jaanus Murakas täpselt südaöö.

Järgmises kontrollpunktis vajasis kordamist teadmised, kuidas käituda pimedal teel, kui autol lõhke rehvi. Tuletõrjevoolikuid heites õnnestus võistkonnal pikali saada 37 liitmikku ning vastata õigesti küsimustele tule- ja veeohutuse kohta.

Kaitseliidu kontrollpunktis pimedas distantse hinnates eksiti ühe punkti puhul küll 13 meetriga, ent ülejäänud distantid läksid kirja võrdlemisi täpselt. Alavõitu jagas maavalitsuse võistkond Paide ühisgümnaasiumi noortega.

Võistluse võitjad selgusid noortekeskuses sooja teed ja pirukaid nautides. Viis tundi värskes nullkraadises õhus andis tunda õhetavatel põskedel. Kell kaks öösel suundusid autotäied väsinud, aga õnnelikke võistlejatega koduteele.

Kontrollpunktidesse jõudmiseks oli aeg ette antud, õiget kohta aitas leida kaart ja liikumise kava.

Türi komandos jäi üksnes voolikute lennutamisest väheks, vastuseid pidi teadma ka vee- ja tuleohutust puudutavatele küsimustele.

KRISTO KIVISOO

Vaata pilte ja videot www.jt.ee

Bussis ei kasuta turvavööd peaaegu keegi

Maanteeameti statistika järgi kinnitab bussis turvavöö veerand reisi jaist, kuid sel nädalal Järvamaal bussidega sõitnud ajakirjanikud avastasid, et poolesajast reisijast oli turvavööga kinni vaid üks laps.

Kaks nädalat tagasi kirjutas Järva Teataja Paide, Türi ja Mäo bussijaama seinal rippuvatest plakatitest meeldetuletusega kinnitada ka bussis alati turvavöö, et liigelda oleks turvaline.

Nädal tagasi sõitis Tallinna–Tartu maanteel Imavere lähedal kraavi buss, kus oli 14 last. Bussijuht ütles hiljem, et turvavöö kinnitavad bussisõidu ajaks üksnes lastealalapsed, kooliõpilased seda ei tee.

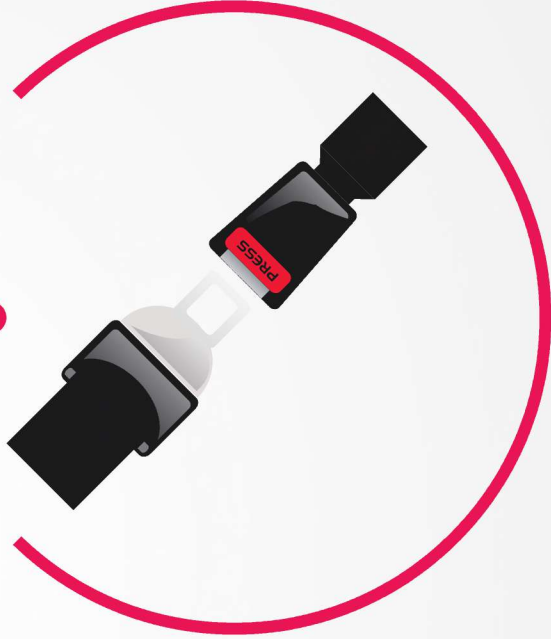
Et õnnetusest oli meedias palju juttu, siis võis eeldada, et sel nädalal klõpsab bussis turvavöö kinni rohkelt reisijaid. Järva Teataja uuring näitas aga risti vastupidist.

Kolmapäeval sõitsid ajakirjanikud Järvamaal mitme liini bussiga. Bussidest käis selle aja jooksul läbi poolsada reisi, kellest vaid üks laps oli kinnitanud turvavöö nõuetekohaselt.

«Seda on küll kurb kuulda,» ütles Järvamaa ühistranspordi keskuse tegevdiriكتور Harri Lepamets.

Ta märkis, et bussijuht ei saa vägisi

1 inimene kinnitas turvavöö

reisijate turvavööid kinnitada, kuid ta saab seda neile meelde tuletada.

Lepamets on seda meelt, et ennetustööd on tehtud ja nüüd oleks aeg hakata turvavarustusega sõitjaid korralle kutsuma. Ta tuletas meelde, et autodeski hakasid inimesed turvavööd rohkem kasutama siis, kui politsei tõhustas kontrolli.

Kaks nädalat tagasi Järvamaa bus-

sijaamadesse plakateid paigaldanud maanteeameti ennetusosakonna juhtivspetsialist Diana Okas ütles, et nende andmeil kinnitab bussis turvavöö selle olemasolu korral 23 protsenti reisijaist.

«Ma ei tea, miks, kuid inimestel on arusaam, et buss on suur ja turvaline ning selle roolis olev kutseline bussijuht suudab kõike. Tegelikult võib ka buss juhi

oskustest sõltumata õnnetusse sattuda. Näiteks jookseb mõni loom teele ette või põhjustab avarii mõni teine hooletu sõidukijuht,» selgitas ta.

Oht bussis viga saada on Okka meelest veelgi suurem kui mõnes teises sõidukis. «Bussis on palju ruumi ning turvavöö kinnitamata jätnud reisija paiskub avarii korral tohtu jõuga vastu sisustust

ja kaasreisijaid, vigastades nii ennast kui ka teisi,» põhjendas ta.

Sellest, et turvavöö tuleb kinnitada sellega varustatud bussis istekohal, on teadlik vaid 59 protsenti sihtrühmast. Samuti tuuakse turvavöö mittekinnitamise põhjuseks sagedamini unustamist ja harjumuse puudumist.

Okas ütles, et kõikides bussides, kus on turvavööd olemas, tuleb need kinnitada, sest liiklusseaduse järgi ei tohi juht vedada reisijat, kes ei järgi liiklusseaduses sätestatud turvanõudeid, mille hulka kuulub ka turvavöö kasutus. «Seega on igati asjakohane, kui bussijuht sõitjale piletit ulatades või sõitu alustades seda liiklusreeglit meenutab,» märkis ta.

Erandina võib turvavöö kinnitamata jätta hädaseisundi korral või täiskasvanud sõitja, kelle süles on sõidu ajal alla seitsmeaastane laps. Viimasel juhul peab lapsega reisiv täiskasvanu istuma kaugemal kui bussis esimese istmerida.

Paide politseijaoskonna patrullitalituse juht Halar Hallimäe on Järva Teatajale selgitanud, et eraldi reide ühissõidukitesse teeb Paide politseijaoskond paar korda aastas.

Hallimäe sõnas, et rikkumise puhul piirduvad politseinikud enamasti tähelepanu osutamisega ja kedagi karistanud ei ole. (JT)

Võitlus turvalise vööga

MERIT MÄNNI

Kolmapäeva pärastlõunal kell 15.48 veereb Türi reisikeskuse ette väike valge ATKO buss. Esiaknal annab silt teada, et ta sõidab marsruudil Kolu–Türi–Laupa–Püti. Astun sisse, ütlen tere juhile, kes ka viisakalt vastu teretab.

Pileti küsin Laupale ja lunastan selle 80 senti eest. Sätin end istuma. Bussi siseneb proua, silmaga hinnates umbes 70aastane, kes uurib, kas buss ka Säreveres peatuse teeb. Saab juhilt jaatava vastuse, ostab pileti ja istub esimesse pingiritta.

Punkt kell 15.50 võtab buss paigalt. Otsin oma aknaaluse istekoha ja seina vahelt välja turvavöö. Sikutan hoogsalt, vöö lukustub poolel teel ega anna enam järele, tiri, palju tahad. Üritan uuesti, seekord mitte nii torkakalt, end kordub sama.

Olen veidi nõutu, sest autos on see ülesanne justkui lihtsam ja turvavöö pole seni vastupanu osutanud. Vahepeal heliseb telefon. Edutult üritan sellele vastates uuesti vööd üle enda kõhu vedada.

Vahepeal jõuab buss Sävere peatusse ja esimeses pingis istuv proua väljub. Olen teda siiski oma turvavöövõitluse ja telefonikõne vahel silmas pidanud ning täheldanud, et elupäästvat vööd ta selle kolmekilomeetrisele Türitl Säreverre kulgeva tee jooksul ei kinnitanud.

Tõuseb istmelt, tänab juhti viisakalt ja väljub. Lõpuks, pärast kolmandat katset, saan tehnika käppa ja klõpsan vöö kinni, vaatan rahulolevalt bussis esiakna kohale kinnitatud klepsu, mille kiri manitseb reisijatel sama tegema.

Olen vööga jännanud tervelt kolme kilomeetri vältel! Kuni Laupani ei tule peatustest peale ühtegi reisijat. Seega jääb teadmata, kui paljud neist minu kombel rahmeldades turvavööd kinnitama vaevuks. Ehk on asi ka minu oskamatuses ja asjaga saaks hakkama lihtsamalt. Õnnetusjuhtumi korral seda kindlasti vabanduseks tuua ei saa.

Koolipoisid keerlevad pinkidel kui vurrid

KUIDO SAARPUU

On kolmapäev. Kell on 13 läbi, kui liini Paide bussijaam–Tarbja–Pikaküla–Purdi–Anna buss jaama jõuab.

Kedagi maha ei tule, sest reisijaid peale bussijuhi seal polegi. Pealeminejaid on neli: kolm õpilast ja üks vanem naisterahvas. Kõik valivad endale istekoha etteotsa, kõik istuvad eraldi, turvavööd keegi kinni ei pane.

On selge, et need koolipoisid on sel liinil sagedased reisijad. Nad räägivad omavahel, räägivad bussijuhiga, keerlevad on istmetel sõidu ajal ringi kui vurrid.

Kesklinnast tuleb üks poiss veel peale, Sillaotsal läheb üks maha. Mahaminejal on koolikoti lukk lahti, bussijuht juhib sellele tähelepanu. «Eks teised poisid tegid!» mainib ta sõbralikult. Poisid naeravad, kui mahamineja nende poole näppu viibutab.

On lõunaaeg. Kaks minutit inimeühjas Mäo reisi terminalis liini Ervita–Koeru–Paide bussijaam bussis ootamist on läbi saanud.

Buss tuleb, laseb kaks reisijat välja. Bussi jääb üks noormees ja kaks vanemat härrat. Neil kellelgi pole turvavööd peal. Ühest härrast, kes võtab enda alla poolteist istekohta, oleks seda palju eeldadagi, isegi kui vöö kinnitamine oleks füüsiliselt võimalik.

Paide kesklinnas jääb bussis vaid juht ja noormees, ülejäänute teekond jätkub jalgsi. Üks vanematest meesterahvastest ütleb, et reisibussis turvavöö kinnitamisele pole ta kunagi mõelnud. «See pole saanud selliseks harjumuseks nagu autoga sõites,» ütleb ta. «Ei teagi, miks see nii on ...»

Ema kinnitas lapse turvavöö

BIRGIT ITSE

Kolmapäeva hommik. Kell on 7.43. Küsin pileti Tuuleveski peatusest Koeru. Enne mind on bussis koha leidnud kümme inimest, neist üks täiskasvanu. Silma jääb esimeses pingis kuidagi poolküljetsi istuv poiss, kes on jätnud ranitsagi seljast võtmata.

Vahekäiku mööda bussi tagumiste istmete juurde astudes ei paista kinnitatud turvavööd kellelgi. Enda oma kinni klõpsanud, jääb silma bussi eesosas vahekäigu kohal suur sinine silt, mis viitab turvavöö kinnitamise vajalikkusele.

Bussijuhi taga olev istmepaar ja ka viimane rida bussis on plastikust ketiga piiratud, sinna istuda ei saagi.

Vaolt tuleb peale veel kaks last. Tuttmütsiga algklassitüdruk ei võta samuti ranitsat seljast, vaid istub minu ette, poolküljetsi. Temast vanem ja pikem noormees sinna kõrvale enam ei mahu. Tundes liikuma hakkavas bussis ilmselt mõningast kohmetust, lükkab ta sõnatult enda selja taha jääval istmel väiksema poisi kotti. See kukub põrandale. Sama sõnatult istub ta istmele, külg sõidu suunas. Enamik lapsi on nutitelefonis ega märka midagi, mis jääb ekraanist väljapoole.

Lapsed väljuvad Koolimaja peatusest. Koeru bussijaamas väljunud ainus täiskasvanu, vanemaealine proua ütleb, et bussis turvavöö kinnitamise harjumust tal lihtsalt pole. «Kui bussis esimeses pingis istun, siis küll alati kinnitan. Seal kohe tunnen vajadust,» lisab ta.

Sel korral istus ta teises pingis. Ta teadis nimetada ka üht koolilast, kes alati turvavöö kinnitab, vähemalt eespingis istudes. Üldiselt sõidetakse siiski ilma.

Imavere lähistel juhtunud õnnetusest oli naine kuulnud. Turvavöö kinnitamine peaks tema meelest olema siiski iga inimese enda mure ja kohustus. «Oma turvalisusest peaks eelkõige inimene ise hoolima,» sõnas naine poodi rutates.

20 minutit hiljem on Paide poole sõitvas bussis peale minu veel kuus täiskasvanut ja sama palju lapsi. Kinnitatud turvavöösid ei paista endiselt ja ükski Koolimaja peatusest väljuvatest lastest ei otsi ka enne väljumist turvavöö kinnitust, et seda avada.

Peale tuleb ema lasteaiaelise lapsega. «Mine, mine!» julgustab ta last mööda vahekäiku edasi astuma. Kostab turvavöö kinnitusele iseloomulik klõps.

Arukülas siseneb eakam proua, kes jätab samuti vöö lahti. Tuuleveski peatusest väljudes näen, et ainus reisija, kel veel oli turvavöö kinni, ongi lasteaiaeline laps. Teisi ei hoiaks kasvõi ootamatu teelt väljasõidu korral miski.

Bussis polnudki turvavööd

ANNE PÖDER

Kolmapäeva hommikul kell 7.40 stardib Väätsa kooli peatusest Paidesse liin 28A, mis sobib ajaliselt hästi Paidesse kella kaheksaks tööle ja kooli jõudmiseks. Suurem osa bussi sisenejatest ongi Paide gümnaasiumi ja ühiskooliõpilased.

Väätsalt alustab teekonda Paidesse kümme inimest. Poole tee peal Alveti peatuses lisandub veel üks reisija.

Liini teenindavas Ennuka Reisi 20 kohaga Iveco bussis polnud kellelgi võimalik turvavööd kinnitada, sest neid lihtsalt polnud istmetel küljes. 2004. aastal, kui see buss toodeti, ei olnud turvavööd ilmselt veel standardvarustuses. Keegi reisijatest ei paistnud turvavöödest muidugi ka puudust tundvat.

Väätsale tagasi suundun kell 16.20 Paide kultuurikeskuse juurest väljuva bussiga, mida teenindab Atko Grupp 32 kohaga Isuzu buss. Selles bussis olid turvavööd olemas. Minuga koos siseneb neli täiskasvanut, kellest ükski turvavööd ei kinnita. Isegi mitte proua, kes istub esimestel ja lendaks järsema pidurduse korral ilmselgelt suurde esiaknasse.

Väljun Väätsa kooli peatusest, kus bussis astub trobikond väikseid ja suuri õpilasi, et sõita edasi Saueaugu poole. Läbi bussiakna nende kehakeelt jälgides näen, et keegi turvavööd ei kinnita.

Paide gümnaasiumis õppiv Väätsa noormees Sten Perillus sõidab tavaliselt hommikuti kooli sellesama bussiga, milles pole turvavööd. Sten ütleb, et kui need ka oleksid, puudub tal kahjuks harjumus seda kasutada. «Bussid sõidavad üsna aeglaselt ja see tekitab näiliselt kuidagi turvalise tunde, mistõttu turvavöö kinnitamine ei tundu nii oluline,» põhjendab ta.

Sten on täheldanud, et turvavööd ei kinnita ka teised reisijad. «Ainult väikelaste emad panevad lapsed turvavööga kinni, kui bussis on selleks võimalus, samas endale nad seda peale ei tõmba,» sõnab ta.

Steni mäletamist mööda pole sügisest saati, mil ta hakkas Paide ja Väätsa vahet rohkem bussiga sõitma, teel midagi ettearvatut juhtunud, mis oleks olnud talle ohumärk, et turvavöö tuleb kinnitada.

Hiljutine koolibussioõnnetus Imaveres lõppenuks Steni meelest palju hullemini, kui buss oleks kukkunud külili või käinud üle katuse. «Hea, et nii ei juhtunud, ja loodan, et midagi sellist ei juhtu ka, kuid selliste õnnetuste ajal hakkaksid inimesed ilmselt turvavöö kinnitamisele bussis tähelepanu pöörama,» arutleb ta.

Järvalane teeb kaugtööd Ameerika firmadele

SILVI LUKJANOV

Väätsa vallas üles kasvanud Karl-Aksel Puulmann (25) on näide sellest, kuidas kooliaegsest hallist lambukesest võib areneda tüdrukule meeldimise soovist ühe ala asjatundja, kes teeb juba üle kolme aasta Eesti-kodus IT-tööd Ameerika firmadele.

Karl-Aksel Puulmann, rääkisite töömessi karjääripesas noortele, kuidas on võimalik teha oma kodukontoris tööd 8000 kilomeetri kaugusel asuval tööandjale.

Minu tööandja on tõesti teisel pool maailma ning 25aastasena müün ma Ameerikale firmale oma teadmisi ja programmeerimisoskusi. Täpsemalt töötan konsultandina ja aitan neil arendada välja *start-up* tarkvara.

Kuidas üks Järvamaal elav noormees on selle ni jõudnud?

Teekond on olnud pikk. Väätsal sündinuna olen põhikooli lõpetanud Türi majandusgümnaasiumis. Kuna mitu klassikaaslast läks Nõo reaalgümnaasiumi, mõtlesin, et proovin siis ka, sest mullegi tundus huvitav minna õppima kodust kaugemale, kus on võimalik ühiselamus iseseisvamaks saada.

Mulle on olnud tähtis ümbritseva ennast tarkade inimestega ja see tundus Nõos õnnestuvat. Need kolm aastat Nõos olid mulle väga tähtsad. Avastasin end seal inimesena. Kui Türil olin hall lambuke, siis Nõos sain aru, et võin julgeda erineda, olla teistsugune ja otsida, kes ma olen. Seal tekkisid mulle sõbrad, kes toetasid minu arengut isendana.

Millal avastasite endas IT-huvi?

Nõos õpetati programmeerimist. XI klassis avastasin, et mulle meeldib üks tüdruk väga, arstitudeng, väga ilus ja tore, kellele tahtsin avaldada muljet millegagi, mida hästi oskan, et tunda end tema väärilisena.

Mõtlesin, mis see võiks olla, ja otsustasin hakata õppima programmeerimist. See tüdruk oli mulle justkui motivaator hakata ennast arendama ja saada väga heaks. Tema innustusel jõudsin kuni rahvusvahelise informaatika olümpiaadini, mis oli kõva ettevalmistus järgnevas karjääriks. Näiteks CVs oli see kindlasti üks asi, millega sain jala nii-öelda ukse vahele edaspidises arengus programmeerijana.

Harjumusega iseseisvalt õppida Nõos oli mul kergem ka Tartu ülikoolis infotehnoloogiat õppida. Sain võtta aineid ja avastada, mis mulle rohkem sobib. Seal avastasin, et mulle meeldib õpetada, ja mitu spetsiifilist IT-valdkonda, mis on ka hiljem toetanud minu arengut.

Oma oskuste müük Ameerika firmale tähendab Türil põhikooli lõpetanud Karl-Aksel Puulmannile vajadust olla kättesaadav igal hetkel, selleks on tal peamine töövahend arvuti kogu aeg kaasas. Nii saab ta kiiresti sekkumist vajavad tööd ära teha kohast olenemata.

KRISTO KIVISOO

Millal te ennast esimest korda tööandjatele pakusite?

Olin ülikoolis kolmandal kursusel ja pilt karjäärist Eestis üsna selge, tekkis huvi proovida ennast just välismaal, kasvõi praktiliselt. Tundsin end valdkonnas päris kindlalt. Valisin välja 20 minule oma arenguga rohkem silma paistnud firmat Ameerikas ja saatsin neile meili palvega mind tööle võtta sellepärast, et

Vastuse sain tagasi neljalt firmalt, kolm ütlesid kohe ära, üks oli nõus minuga intervjuud tegema. See oli toona suur löök egole, kuid tagantjärele oli hea, et ma üldse üritasin, ja kui midagi õppida, siis järgmine kord tuleb saata näiteks 60 kirja.

Kas esimesest pakumise areneski esimehe töökoht?

Jah, intervjuule kutsus mind firma

Stripe, kes tegeleb *online*-krediitkaardi maksetega USAs, nende peakontor asub San Franciscos. Esimesed kaks intervjuud olid karmid, sain neist läbi suuresti informaatika olümpiaadi põhjal. Viimaseks intervjuuks sõidutati mind San Franciscosse, kus sain olla ühe päeva kohapeal hotellitoas.

Oli korralik üheksatunnine intervjuude maraton, küll ehitasin mängu, disainisin spetsiifilisi äppe, parandasin vigu nende tarkvaras.

Kui endale tundus, et polnud väga edukas, siis päeva lõpus lepitin minuga kokku, et olen kooli lõpetades oodatud neljakuulisele praktikale. See oli väga lahe tunne! Firma asutajad olid minust paar aastat vanemad ja ettevõtte väärt miljardeid dollareid. Oli tunne, et kohtusin nagu oma iidolitega.

Kuidas läks edasi pärast neljakuulist praktikat?

Neli kuud elasin ja töötasin San Franciscos. Olin rahul kõigega. Kogu aeg olid ümber targad inimesed, sain palju areneda ja tuli end pingutada, tööpäevad olid kaheksa-üheksa tundi. Tehti ka pakkumine, et võin neile tööle jääda, kuid mina tahtsin kodumaale tagasi. Tahtsin jagada kogemusi siinsete inimestega ja edendada elu omas keskkonnas, sest Eestimaa on minu kodu. Mul polnud tahet jääda Ameerikasse. Mu elukaaslasel samuti mitte. Ta oleks pidanud selleks Ameerikas uuesti nullist meditsiini õppima. See ei tundunud meile mõlemale õige, sest meie süda kuulub Eestile.

Nii mu töösuhe lõppes ja tulin tagasi Eestisse. Tööturgu uurides tundus kõige põnevam aidata sõbral idufirmat arendada. Paari kuu möödudes võttis minuga ühendust töökaaslane Ameerikast ja soovitas üht Standfordi sõpra, kes tegi idufirmat ja oli huvitatud koostööst. Videokõne vahendusel arutasime, kas ja kuidas võiks kaugtöö neile sobida.

Mis kell videokõnesid pidasite, öisel ajal?

Kümme tundi on tõesti ajavahe, kuid mitte päris öösel, vaid öhtul. Kui nemad tegid kõne hommikul kell üheksa, siis minule oli see kell seitse öhtul. See on täitsa talutav aeg mõttetööks.

Kaugele töösuhe arenes?

Töötan Heapis, firmas, mis tegeleb mobiili ja veebi analüütikaga, tegemist on suhteliselt väikese firmaga. Olin neil kaks ja pool aastat tagasi alustades viies töötaja. Nad on proovinud mind Ameerikasse meelitada, kuid selle asemel lõin hoopis oma konsultatsioonifirma Trinary OÜ, mille kaudu hakkasin neile oma ajusid müüma.

Heapis on nüüd teisigi kaugtöötajaid ja see ongi praeguses töömaailmas aina tavalisem – IT-maailmas küll. Mõttevahetusi töösajade ajamiseks peame Slacki jututoas. Mõningane viivitus võib ajavahest vestlustes küll tekkida, kuid see pole ületamatu takistus.

Kogu firma kommunikatsioon käibki Slackis, sest töötajaid on Austraaliast, Poolast, Kanadast. Olulisem kui ühe laua taga istuda on see, et inimene töötab seal, kus ta on kõige õnnelikum, sest õnnelik inimene panustab rohkem.

See on asja üks pool. Teine pool on see, et ainult kaugtöösuhetega suudavadki Ameerikas

suurte gigantide nagu Google ja Apple kõrval arenda ka teised IT-ettevõtted. Teisiti nad ei suudaks lihtsalt talente enda juurde meelitada.

Milline näeb välja teie töönaal?

Töönaalal on kaks kokkulepitut videokõnet meeskonnakaaslastega. Need kestavad tavaliselt tunnikese. Tööpäeva alustan tavaliselt kella 7 ja 11 vahel jututoa avamise ja meilidele vastamisega. Vaatan, mis teised teinud on, ja vastan neile.

Edasi asun programmeerimistöö juurde ja teen seda nii kaua, kuni vajan teistelt jätkamiseks teavet. Saadan neile kirja kas jututoas või meilitsi.

Pole mingit kellaaajalist kohustust, vaid töö on vaja ära teha. Kui olen asjadega järje peal, saan oma aega ilusti kavandada. Kuid jah, pean olema telefonitsi kogu aeg kättesaadav, kui on vaja kiireid nii-öelda tulekahjusid kustutada.

Kui tihti tuleb selliseid kõnesid?

Arenevas firmas ikka juhtub, et mingi asi järsku ei tööta, ja siis istudki kasvõi keset matka oma arvutiga kännu otsa ja asud viga parandama. Arvuti on mu elementaarne töövahend, mis peab olema alati käepärast.

Kas kaugtöö tähendab ka reise Ameerikasse?

Töö tõttu olen käinud Ameerikas, täpsemalt San Franciscos kaheksa-üheksa korda. Tavaliselt kolm korda aastas ja korraga kohapeal kaks nädalat. Inimestega suhelda on ka vaja just plaanide tegemiseks ja isiklike sidemete loomiseks.

Milllega meeldib teile vaba aega sisustada?

Olen väga suur matkahuviline. Meeldib geopeitus, mida saab mängida ükskõik millisesse riiki reisides. Huvitav, arendav ja parajalt liikumist võimaldav. Samuti meeldib mängida sõpradega lauamänge.

Millisena näete oma tulevikku?

Praegu olen eluga Tartus rahul ja 25aastasele piisavalt ka majanduslikult kindlustatud, kuid kunagi ei tea, mis tulevik toob – üks samm korraga. Olen avatud ja aitan konsultandina ka kohalikke firmasid.

Kaua kaugtööd teen, ei tea. Siiani paneb silma särama võimalus midagi arendada. Usun, et mul on hea töövundament, millele võin peale ehitada nii üht kui ka teist. Praegused tegevused vaid tugevdavad minu võimalusi.

Loodan ette võtta magistrikraadi, kuid millal ja kus riigis, seda ma ka täpselt veel ei tea. Endiselt tahan olla hea poeg ka oma Järvamaal elavatele vanematele ja onu õelapsele.

Paide linnameeskonna järvalane fännab keemiat

KUIDO SAARPUU

Nii palju on kostnud kurtmist järvalaste vähesuse üle Paide linnameeskonnas, kusjuures kurdavad needki, kes pole kunagi ühelgi kodumängul käinud. Palun, siin ta on! Kristjan Kurim, noormees, kes hingab ja elab jalgpalli rütmis.

Kristjan on lahtise pea ja osavate liigutustega Paide gümnaasiumi abiturient, kes unistab välisliigast, aga sügisest hakkab suure tõenäosusega hoopis süvendatult mõnd reaalainet tudeerima. Kuidas siis nii?

«Mind paelub keemia,» ütleb ta. «Hariduse kaart peab tagastakust võtta olema.»

Kui jätame Lauri Varendi välja, siis on Kristjan Kurim tõesti Paide linnameeskonna ainuke

järvalane. Ainuke järvalane, kuid mängudeks valmistub ta nagu iga teine mängumees ehk Tallinnas. «Aastaid sõitsin kooli kõrvalt Tartu vahet, nüüd sõidan Tallinna vahet, ikka kuni neli korda nädalas,» lausub ta. «Varsti jääb sõitmist vähemaks. Olen 99 protsenti kindel, et minu haridustee jätkub sügisel Tallinna tehnikaülikoolis.»

Paide linnameeskonda jõudis Kristjan Kurim eelmise aasta detsembri keskel, tegi kaasa meeskonna hooaja ettevalmistuse ja mängis aastalõputurniiril. Tema puhul küll rõhutati, et vähemalt pool aastat lööb ta kaasa esiliigas palliva Paide linnameeskond U21 meeskonnas ja alles seejärel võime rääkida esimestest meistriiliigaminutitest.

Tegelikkus kujunes aga selliseks, et Kurim oli varumeeste pingil juba Paide linnameeskonna Premiumi liiga avamängus 4. märtsil Paide kunstmurustadionil Narva Transi vastu. «Teen tööd ja näen vaeva, et jõuda esindusmeeskonda,» ütleb ta. «Sealt edasi vaatan üha kõrgemale. Siht on jõuda välismaale ja praegusest olukorrast, linnameeskond on ju

noor ja professionaalses mõttes arenemas, saan vaid võita.»

Kas ongi tähtis, et Paide linnameeskonnas oleks ka järvalasi? «Kõigil peale minu on elu seotud Tallinna või selle lähiumbrusega. Kindlasti on kogukonna fännide usaldust võita raske, kuid see on võimalik. Peame laskma mängudel enda eest rääkida, näitama, et me ei kanna Paide linnameeskonna värve niisama,» arutleb Kristjan Kurim. «On oluline, et meeskonnas oleks kohalikke mängijaid. Loodetavasti juba varsti on järvalasi, näiteks Rait Õlge ja Hans Artur Ehman, noortevõistkondadest lisandumas. Rait on mänginud juba duubelvõistkonnaga esiliigas.»

Kristjan Kurim teab, et ega keegi teda suurt tunne. «Olen paljudele täiesti tundmatu nimi,» lausub ta. «Treeningute tagasiside on seni olnud hea. Peatreener Vjatšeslav Zahovaiko pole selline, kes viskaks sind tundmatus kohas vette, ta küll viskab, kuid annab õnneks kätised kaasa. Kui keegi oleks mulle eelmisel aastal öelnud, et võin juba sel kevad-suvel mängida Premiumi liigas, poleks ma seda uskunud.»

KRISTJAN KURIM

Vanus: 18

Kool: Paide gümnaasium XII klass

Hüüdnimed: Kris või Kurts (hakkas külge kunagi Hispaanias, kui kohalik ei osanud perekonnanime Kurim häälendada)

Huvialad: konsoolimängud (jalgpallialased), (mini) golf, murdmaasuusatamine/suusaspordi jälgimine

Miks jalgpall: See on nagu küsida, miks teadlane on teadlane. Jalgpall on osa minu elust. Ma hingan jalgpalli, elan jalgpalli, pühendan oma elu jalgpallile.

Viimased koduvõistkonnad: Tallinna FC Flora III (esiliiga B), pikalt ka Tartu FC Santos noortevõistkonnad

Pikkust: 184 cm, kahe aastaga viskas juurde 11 cm

Positsioon: nr 6, keskpoolkaitsja

Plussid: olen võitluslik, tahan kogu aeg end arendada, hea väljaku nägemise oskus

Miinused: on hetki, mil asi jääb enesekindluse taha, peaksin väljakul teatud lükked julgemalt ette võtma

Õed-vennad: vend Kaspar (7)

KOMMENTAAR

VEIKO KURIM

Kristjani isa, FC Paide jalgpallitreener

Esimese käigu jalgpalli juurde tegi Kristjan viieaastasena Tallinnas. Sundust pole kunagi olnud, ise ta ala valis ja tundub, et see talle ka sobib.

Eks ole ju nii, et kunstiinimeste lapsed käivad tihti kunstirada, spordiinimeste lapsed aga ... Kristjan hakkas minuga trennides kaasas käima. Kui Paidesse kolisime, võtsin tema sünniaasta, 1998. aasta poisid kokku ja hakkasin 2005. aastal sügisel ehk esimeses klassis neid juhendama.

Jalgpallurina laob Kristjan oma oskustele alles vundamenti, aga tal on perspektiivi saada väga heaks jalgpalluriks. Sellise armastusega jalgpalli vastu nagu temal võib kaugel jõuda.

Ta on vastastele «vastik» mängija, kes alla ei anna ja elab sul kogu aeg seljas. Ta on kohustetundlik, väga hea meeskonnamängija – see saabki kõige olulisemaks alles meesteklassis.

Olen Kristjaniga tegelenud tasa ja targu, sättinud puhke- ja trenniajad kindlate reeglite järgi, et mitte teda kui noormängijat koormustega ära rikkuda. Asi ei ole vaid värvate löömisel, asi on selles, et püssirohtu oleks alles ka meesteklassis.

PAIDE LINNAMEESKOND

KEVADE OODATUIM TELESAADE

VÄIKESED HIIGLASSED

**VÄIKESED TALENDID, SÄRAVAD STAARID
JA KUULSAD KOHTUNIKUD**

KANAL 2s HOMME 19:35

VAT TEATER 30
www.vatteater.ee

PAL-TÄNAVA POISID
LUGU SÕJAST JA SÕPRUSEST

Autor: **Ferenc Molnár** / Tõlkija: **Julius Mark** / Dramatiseerija ja lavastaja: **Aare Toikka** / Kunstnik ja muusikaline kujundaja: **Kaspar Jancis** / Valguskujundaja: **Sander Põllu** / Osades: **Meelis Põdersoo, Mihkel Kabel, Martin Kõiv ja Maarjuss Pärn**

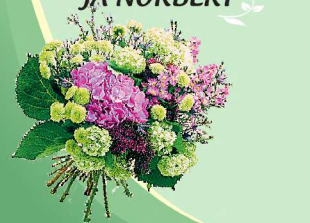
12.04 kell 13.00 Türi Kultuurikeskuses
Piletid müügil Piletimaailma ja Piletilevi müügipunktides

Soovime sulle
soojust südamesse ja
õnnehetki ilusaid!

HARRI VILMS

**PALJU ÕNNE JA TUGE VAT
TERVIST 90 AASTA
JUUBELI PUHUL!**

**REET, EINAR, ERLE,
RENE, ANETT, ERKKI,
KARL-MARTIN, RASMUS
JA NORBERT**

Vana Baskini Teater Piletid müügil Piletilevis ja kohapeal.

KÕIK MEESTEST
29. märts 19.00
Albu Rahvamaja

**SEE ON MINU PIDU
JA TEEN MIS TAHAN (SUREN VÕI ÄRA)**
28. märts 19.00 Türi Kultuurimaja

TÄNA ÕHTUL AVATAKSE VILJANDIS EESTI KÕIGE UUEM TEATRIMAJA

PEDRO CALDERÓN DE LA BARCA
NÄHTAMATU DAAM

UGALA TEATER

Lavastaja **Lembit Peterson** (Theatrum) | Kunstnik **Jara Martínez Valderas** ja **Caja Negra**
Muusikaline kujundaja ja helilooja **Germán Díaz** | Osades **Ott Aardam, Laura Peterson** (Theatrum), **Martin Mill, Laura Kalle, Aarne Soro, Klaudia Tiitsmaa, Janek Vadi, Vallo Kirs, Marika Palm ja Pille-Riin Lillepalu**

Piletid müügil Ugala kassas, Piletimaailma ja Piletilevi müügipunktides ning internetis ugala.ee.
Ugala kassa tel 433 0777 / kassa@ugala.ee

ugala.ee

Keset Tiiri linna kasvatati ja tapeti närtse

Eesti Loomakaitse Seltsi korraldatud internetihääletusel valiti möödunud aasta kõige loomavaenulikumaks teoks Eestis maaelu- ja keskkonnaministeeriumi otsus mitte keelustada karusloomafarmide tegevust.

Richard ja Olga Ansmik alustasid karusloomakasvatust ja karusnahaäri Türil oma krundil juba enne teist maailmasõda.

Heldur Tõnismägi meenutas: «Kuigi loomapuuriid ja -kastid asusid tihedalt krundi tänava-poolses servas, haies loomade tõttu kogu õu ja seda aastaringelt. Osa puure oli viidud veel ka üle Koidula tänava raudtee äärde.

Jänelele niideti rohtu kõrval asuvast pargist, talveks tehti ka heina. Rebastele ja tuhkrutele saadi rappeid Türi tapamajast. Samuti sobisid neile söögiks kasside korgused, mida püüti lõksudega või töid ka mõned inimesed nulgimiseks.»

Tõnismäe hinnangul suurt rikkust see äri ei toonud. «Ansmikud elasid peost suhu: palju sa ikka nende väheste nahkade pealt teenid. Eks seetõttu olid ka üürilised majja võetud.»

Väike sissetulek oli ilmselt ka põhjus, miks saabunud nõukogude võim karusnahakaupmehe suhtes repressioone ei rakendanud. Äri läks edasi ka uue riigikorra «viljastavates» tingimustes ja vana foto annab kinnitust, et vähemalt üks sm Stalini pildiga aukiri on selle töö eest saadud.

Hea tutvumis- ja praktikakoht oli karusloomakasvatust Riks ka mõnesaja meetri kaugusel asunud keskkooli majandusharu õpilastele.

Praegu on Kooli 1 eramu kahe omaniku valduses. Kui Olga Ansmik Tallinna kolis, müüs ta viimati tema käes olnud ruumid ühele huvilisele, kes müüs need hiljem edasi praeguse omaniku emale.

Heldur Tõnismäe omandis olnud majaosa jäi pärandiks tema lastele.

Sünonüümisõnastik annab naaritsa rahvapärasteks vasteteks vee-tuhkru ja soosaarma. Närtsist pole sõnagi.

Heldur Tõnismägi (29.01.1935 – 06.05.2016) kinnitas, et just närts oli peaaegu et Türi kesklinnas karusloomi kasvatanud väikeettevõtte Riks vapiloom. «Richard Ansmik paigutas närtsi oma ettevõtte tunnusmärgile. Närtsideks kutsus ta naaritsaid. Peale nende kasvas Ansmik veel nutriaid, rebaseid, tuhkruid, küülikuid.»

Tõnismäe jutus pole põhjust kahelda, sest nii nagu varem Ansmik, elas ka tema Türil aadressil Kooli 1-2.

«Ansmik oli minu isa Anton Tõnismägi onupoeg. Mu vanaema Mari Tõnsbergi – eestistas Tõnismägi – neiupeelvenimi oli samuti Ansmik. Pärast Richardi surma 1958. aastal pani abikaasa Olga osa majast müüki. Mina ostsin ära ja siis ma kolisingi Kirnast isakodust ära Türi.»

Koidula ja Hariduse tänava vahel asuvalle lühikesele Kooli tänavale (otse 1924. aastal valminud koolihoone ette viiva tänava nimi tuleb sellest, et mööda seda teejuppi veeti koolimaja ehituse ajal rongidega saabunud ehitusmaterjali) ostis selle maja Richard Ansmiku isa Jaan.

«Noorest peast oli Pala külast pärit Jaan Ansmik Kolu mõisas kutsariks, sõitis ringi neljahobusetõllaga. Ta oli väga hea rühiga mees, olla kutsariks valitud 30 mehe seast. Sel ajal sai ta tuttavaks ka oma tulevase abikaasa, saksa soost Juliega. Mõisate riigistamise järel läksid nad elama Tallinna, kuid siis ostis Jaan perele Türi maja. Richard oli Jaani ja Julie ainuke laps, tütar suri noorena luutuberkuloosi.»

Richard elas Türil koos isa ja emaga. Noore mehena rändas ringi, isegi Brasiilias käis ära. Abikaasa Olga (Olga Midri) leidis ta endale 1933. aastal Tallinnast.

PAIDE LINNA
LASTE ja NOORTE
LAULUVÕISTLUS

LAULUHÄLL

25. märtsil kell 11–15 2017
Paide Kultuurikeskuses

Palju
häid laule
noortelt
laulatelt

Pilet 2,5€
Kõigile piletiostjatele pannkook

PAIDE KULTUURIKESKUS
HEKO KAUBANDUSE OÜ
PAIDE KESTIVAA SÜDA
BERIT KONTSEERT
VAAROS
KUMA
AAVER ARVUTISALONG
HAKSIHARJET

**KEVADISED
HINNAD!**

AHJUKESTAD
VIHMAVEESÜSTEEMID
KORSTNAMÜTSID
AKNAPEKID
VIILU- ja
HARJAPLEKID jne

Tööstuse 36, Paide
Tel 510 1743
info@karuplekk.ee

www.karuplekk.ee
est 1996

Marrek Puit OÜ Päinurme saeveski
pakub tööd

- **SAEVESKI ABITÖÖLISELE**
(saematerjali järkamine-staabeldamine)
- **KAUBAALUSTE VALMISTAJALE**

MARREK PUIT Väljaõppe võimalus kohapeal.
Info tel 5648 2490 • info@marrekpuitee

mek
www.paidemek.ee

Ehitusfirma AS Paide MEK võtab tööle
LUKKSEPP-ELEKTRIKU

Tööülesanded:

- elektritööd ehitusobjektidel;
- tagada objektidel nõuetekohane ajutine vool ja ajutine valgus;
- tagada kõigi ettevõtte hoonete elektriseadmete ja nõrkvooluliinide korrasolek;
- vajadusel teha autoremonditöid;
- tööjuhi organiseerimisel muude tööde tegemine, kui omatakse vajalikku ettevalmistust ning kogemust

Nõuded kandidaadile:

- iseseisvus, otsustusvõime, vastutustunne, analüüsioskus;
- autojuhiloa;
- vastav kutseharidus ja 3 aastat kutsealast töökogemust.

Omalt poolt pakume huvitavat ja mitmekesist tööd ning nüüdisaegset töökeskkonda.

Kandideerimiseks saata CV **29. märtsiks** meilil info@paidemek.ee või tuua aadressil Karja 18, Paide.

Täiendav info 529 7460 (tööpäeval 8st 17ni).

Gadox
ORTOPEEDIA

Meistri haigestumise tõttu
jääb 21. märtsil vastuvõtt Paides ära.
Vabandage tekkinud ebameeldivuste pärast.
Info 650 1322

anankemööbel

PARIMAD PAKKUMISED!
MÄRTSIS JÄRELMAKSU INTRESS 0%

ANANKE KÖÖGIMÖÖBLI & LIUGUSTESALONG
Paide Vainu 11 (SEB panga kõrval) www.ananke.ee

Tegusam elu – sellest mõtteviisist
juhindume iga päev, kui loome
klientidele võimalusi aktiivseks
ja mitmekülseks eluks kogukonnas.

**IMASTU KOOL-KODU võtab tööle
HOOLDAJA**

Tööaeg: graafiku alusel
Tööle asumisel on vajalik kehtiv tervisetõend.

Palume saata oma CV ja soovivaaludus e-posti aadressile
imastu@hoolekandeteenused.ee.

Lisainfo saab tööpäeviti (E – R) tel 5340 4704.

www.hoolekandeteenused.ee www.facebook.com/hoolekandeteenused

HEA JAHIHUVILINE!

Aprillikuus algab
JAHITUNNISTUSE KOOLITUS
Järvamaa jahindusklubis.

Lisainfo jklubi@hotmail.ee või 5348 6408.
Pange end kirja esimesel võimalusel!

KOLMESTAR

OÜ Kolmestar
pakub tööd
**CE-kategooria
KALLURIJUHILE**
(Scania sadul, 6 x 2)
Tel 527 6797, Janek

TÜRI PÕHIKOOL kuulutab välja konkursi
KOOLIPSÜHHOOLGI (1,0) ametikoha täitmiseks.

Tööleasumise aeg: esimesel võimalusel
Kandideerijal nõutav erialane magistrakraad või sellele vastav
kvalifikatsioon või koolipsühholoogi kutse.

Avaldus, CV, haridust tõendavate dokumentide koopiaid ja muud kandidaadi poolt
vajalikuks peetavad dokumendid saata 31. märtsiks Türi põhikooli aadressil
F. J. Wiedemanni 3a, 72213 Türi või meilil sekr@tyripk.ee. Lisainfo tel 510 0135.

TÜRI PÕHIKOOL

KALD-LIUGAVANEVAD TERRASSIUKSED

- Aru NORDIC patio LINE 92 IN on saksa tüüpi pöördkallutus-avanemisega lükanduksed.
- Lükanduste ROTO sulusesüsteem tagab akendega samaväärsel kõrgel tasemel turvalisuse ja tiheduse.
- Kald-lükandavanemine säästab ruumi.
- Kolmekihiline klaaspakett teeb aknad ja lükandukse piisavalt soojapidavaks ja sobilikuks energiasäästlikumale nüüdisaegsele hoonele.

ARU GRUPP
AKNAD-UKSED

www.arugrupp.ee

Väätsa Agro

Trigon Dairy Farming Estonia AS tütarettevõtte
Väätsa Agro AS võtab tööle

NOORKARJAKASVATUSE JUHI

Põhilised tööülesanded:

- Noorveiste kasvatus korraldamine ning nõuetekohase arvestuse pidamine.

Nõuded kandidaadile:

- organiseerimis- ja koostööoskus;
- hea analüüsi- ja otsustusvõime;
- täpsus ja korrektsus tööülesannete täitmisel;
- kiire õppimis- ja arenevõime, kohusetunne, hea pingetaluvus.

Kasuks tuleb:

- eelnev töökogemus põllumajandusettevõttes;
- vene või inglise keele oskus suhtlustasandil.

Ettevõtte pakub:

- mitmekesist ja huvitavat tööd kiiresti arenevas kontsernis;
- arenguperspektiivi;
- erialaseid täiendkoolitusi;
- ametiautot;
- vajadusel ametikorterit;
- konkurentsivõimelist töötasu.

Sooviavaldus ja CV palume saata **27. märtsiks** e-posti aadressil Lenno.Link@trigondairy.com.

TELEKAVA

Esmaspäev 20. märts

06.55 Terevisioon
08.55 Isa Brown
09.50 Terevisioon*
11.50 Maahommik*
12.35 Hommik Anuga*
13.50 Laulukarussell 2017: Finaal*
15.25 Rakett 69*
15.55 Novaator*
16.00 Teadus kolme minutiga: Ravimiretsept
16.05 Elu parim aeg: Järelkajad
17.00 Aktuaalne kaamera
17.05 Önne 13 (Eesti 2013)
17.35 Isa Brown*
18.30 Aktuaalne kaamera
18.55 Ringvaade
20.00 Osoon
20.30 Mina ka: Loodus
20.35 Meie inimesed: Kamille
21.00 Aktuaalne kaamera
21.30 Sport
21.40 Välisilm
22.15 Välisilma dokk: Lapssõdurite uus amet
23.20 Öine administraator*
00.05 Ringvaade*

06.10 Meie Charly*
07.00 Animasarjad
08.00 Reporter*
09.00 Purunenud elud*
10.00 Armastuse maitse*
11.00 Kodus ja võõrsil
11.30 Väikesed hiiglased*
13.00 Tütardega metsikus looduses*
13.30 Kuldvillak*
14.00 Meie Charly
15.00 Küladetektiivid
16.00 Tüdruk nimega Elif
17.00 Armastuse maitse
18.00 Purunenud elud
19.00 Reporter
20.00 Köök
20.30 Kodutunne
21.30 Naabriplika
22.30 Saage tuttavaks
23.05 Surmarelv
00.00 Kaks Kanget Kagu-Aasias*
01.00 Galileo*
02.15 Mf Kuum pirukas 2*

06.15 Animasarjad
07.35 Taevane armastus*
08.35 Minu köök on parim*
09.55 Kirgede torm*
11.00 Vaprad ja ilusad*
11.35 Top Shop
11.50 Suure tähe väike täht*
13.20 Sõidud Tauriga*
13.50 Südameasi
14.50 Taevane armastus
15.50 Vaprad ja ilusad
16.20 Kirgede torm
17.25 Minu köök on parim
18.45 Seitsmesed uudised
20.00 Kuuurija
20.30 Papad mammad
21.30 Selgelnägiijate tuleproov
23.10 Mf Z maailmasõda
01.35 Politseipere
02.25 Viimane tõeline mees
03.00 Papad mammad*
03.50 Kuuurija*
04.20 Seitsmesed uudised

07.00 Animasarjad
07.20 Mõmmi aabits*
07.55 Animasarjad **09.00** Mf Muinasjutt kalurist ja tema naisest **10.00** Ringvaade* **10.35** Eesti lood **11.05** Elu parim aeg* **12.00** Moonikünka nõlvadel* **13.22** ERR.ee uudised **15.30** Tantsuakadeemia* **15.55** Animasarjad **16.00** Lastetuba **16.15** Animasarjad **18.30** Lastetuba **18.45** Animasarjad **18.55** Tantsuakadeemia **19.20** AK (viipek) **19.30** Teadmiste otsingul **20.00** Maahommik* **20.45** Elu alpoolt nulli **21.30** Kultuuriuudised **21.35** Plekktrumm **22.20** Kinoklassika: Rashomon **23.50** Eesti TOP 7*

09.00 Seitsmesed uudised
09.30 Kodu keset linna* **10.00** Kutsuge Cobra 11* **11.00** Mf Mahvia! **12.45** Kõige naljakamad koduvideod* **13.10** Top Shop **13.25** Kodu keset linna **14.00** Kutsuge Cobra 11* **15.00** Kälimehed **15.50** Kutsuge Cobra 11 **16.50** A-Rühm **17.50** Simpsonid* **18.20** OTSE: Korpall VTB Ühisliiga. BC Kalev/Cramo – Tsmoki-Minsk **20.30** Simpsonid **21.00** Kõige naljakamad koduvideod **21.30** Mf Palgasõdurid **23.30** Meie Russia

05.30 Doktor Oz **06.15** Lihtsalt Maria **07.00** Trennispikker **07.55** Kodus ja võõrsil* **08.25** Poissmees paradiis* **10.15** Tüdruk nimega Elif* **11.10** Vana silla saladus* **12.10** Top Shop **12.25** Põhi ja lõuna **14.15** Mf Igavesti Sinu **16.10** 112 – saatuslik hetk* **16.40** C-Komando* **17.10** Tüdruk nimega Elif **18.05** Vana silla saladus **19.05** Kodus ja võõrsil **19.35** Suur lotokolmapäev **20.30** Mf Jah, jah, jah **22.25** Poissmees paradiis **00.10** Sõbrad **00.40** Halb õpetaja **01.05** Reporter **02.00** Doktor Oz* **02.45** Lihtsalt Maria* **03.30** Nädalalõpp Kanal 2ga

06.35 Eesti kõige-kõige **07.00** Reporter+ **08.00** Viini võmmid* **08.50** Bel Airi prints* **09.50** Hubert & Staller* **10.45** Jututuba **14.00** Benny Hill* **14.30** Kaks ja pool meest* **15.20** Bel Airi prints **16.15** Viini võmmid **17.10** Monk **18.05** Kaks ja pool meest **19.00** Benny Hill **19.35** Hubert & Staller **20.35** Jälgijätmata **21.30** Kriminaalne Venemaa **23.10** Mf Äralend **23.35** Monk*

Teisipäev 21. märts

06.55 Terevisioon
08.55 Isa Brown
09.50 Terevisioon*
11.50 Tähendamis: Reformatsioon 500*
11.55 Prillitoos (sub)*
12.50 Osoon (sub)*
13.20 Välisilm*
13.50 Vana aja asjad: Trüki-ajakirjandus
14.10 Midsomeri mõrvad: Mõrv mustkunst abil*
15.40 Reisile minuga: Montreal*
16.05 Elu parim aeg: Saladus
17.00 Aktuaalne kaamera
17.10 Önne 13 (Eesti 2013)
17.45 Isa Brown*
18.30 Aktuaalne kaamera
18.55 Ringvaade
20.00 Osoon
20.30 Aktuaalne kaamera
18.55 Ringvaade
20.00 Foorum
21.00 Aktuaalne kaamera
21.30 Sport
21.40 OP
22.10 Durrellid
23.00 Plekktrumm*
23.40 Ringvaade*

06.10 Meie Charly*
07.00 Animasarjad
08.00 Reporter*
09.00 Purunenud elud*
10.00 Armastuse maitse*
11.00 Kodus ja võõrsil
11.30 Naabriplika*
12.30 Kodutunne*
13.30 Saage tuttavaks*
14.00 Meie Charly
15.00 Küladetektiivid
16.00 Tüdruk nimega Elif
17.00 Armastuse maitse
18.00 Purunenud elud
19.00 Reporter
20.00 Radar
21.00 Krimi
21.30 Siberi võmm
22.30 Mf Väike ookeani võitlus
01.05 Mf Ameerika suvi*
02.45 Subboteja
03.35 Reporter*
04.25 Naabriplika*

06.15 Animasarjad
07.35 Taevane armastus*
08.35 Minu köök on parim*
09.55 Kirgede torm*
11.00 Vaprad ja ilusad*
11.35 Top Shop
11.50 Selgelnägiijate tuleproov*
13.25 Kuuurija*
13.50 Südameasi
14.50 Taevane armastus
15.50 Vaprad ja ilusad
16.20 Kirgede torm
17.25 Minu köök on parim
18.45 Seitsmesed uudised
20.00 Kaua võib!
20.30 Suletud uste taga
21.30 Padjaklubi
22.30 Mf Kaval varas
00.35 Kutsuge Cobra 11
01.35 Hawaii 5-0
02.30 Cristela
03.05 Padjaklubi*
03.55 Kaua võib!*

07.00 Animasarjad
08.15 Lastetuba* **08.35** Animasarjad **09.00** Mf Kurat ja tema kuldset juuksekarva **10.00** Ringvaade* **11.05** Elu parim aeg* **12.00** Plekktrumm* **12.45** Eesti muusikavideo **13.13** ERR.ee uudised **15.30** Tantsuakadeemia* **15.55** Animasarjad **16.00** Lastetuba* **16.15** Animasarjad **18.30** Lastetuba **18.50** Animasarjad **18.55** Tantsuakadeemia **19.20** AK (viipek) **19.30** Eesti lood* **20.00** Ahvide maailm **20.50** Üks lugu: Alari Allik **21.00** W1A **21.30** Kultuuriuudised **21.35** 4x4 **22.05** dokkaader: Võõras paradiis **23.20** Wakoldaa

08.15 Seitsmesed uudised
09.30 Kodu keset linna* **10.00** Kutsuge Cobra 11* **11.00** Mf Palgasõdurid **13.00** Kõige naljakamad koduvideod* **13.10** Top Shop **13.25** Kodu keset linna **14.00** Kutsuge Cobra 11* **15.00** Kälimehed **16.00** Kutsuge Cobra 11 **17.00** A-Rühm **18.00** South Park **18.30** Simpsonid* **19.00** Suure paugu teooria **20.00** Uus tüdruk **20.30** Simpsonid **21.00** Kõige naljakamad koduvideod **21.30** Mf Palgasõdurid **23.30** Meie Russia

05.30 Doktor Oz **06.15** Lihtsalt Maria **07.00** Trennispikker **07.55** Kodus ja võõrsil* **08.25** Poissmees paradiis* **10.05** Isutekitaja **10.15** Tüdruk nimega Elif* **11.10** Vana silla saladus* **12.10** Top Shop **12.30** Põhi ja lõuna **14.20** Mf Jah, jah, jah* **16.05** Isutekitaja **16.15** Suur lotokolmapäev* **17.10** Tüdruk nimega Elif **18.05** Vana silla saladus **19.05** Kodus ja võõrsil **19.35** Naabriplika **20.30** Kellega ma küll abiellusin? **21.00** Omblejanna **22.40** Poissmees paradiis **00.25** Sõbrad **00.50** Halb õpetaja **01.15** Reporter **02.05** Doktor Oz* **02.50** Lihtsalt Maria*

06.35 Eesti kõige-kõige **07.00** Reporter **08.00** Viini võmmid* **08.50** Bel Airi prints* **09.50** Hubert & Staller* **10.45** Jututuba **14.00** Benny Hill* **14.30** Kaks ja pool meest* **15.20** Bel Airi prints **16.15** Viini võmmid **17.10** Monk **18.05** Kaks ja pool meest **19.00** Benny Hill **19.35** Hubert & Staller **20.35** Jälgijätmata **21.30** Mf Õo varjud **23.30** Monk* **00.20** Jälgijätmata*

Kolmapäev 22. märts

06.55 Terevisioon
08.55 Isa Brown
09.50 Terevisioon*
11.50 Plekktrumm*
12.35 Meie inimesed: Kamille*
13.00 Riigikogu infotund
14.00 ENSV*
14.35 Laulukarussell 2017: Finaal*
16.05 Elu parim aeg: Küllikuauk
17.00 Aktuaalne kaamera
17.10 Önne 13 (Eesti 2013)
17.45 Isa Brown*
18.30 Aktuaalne kaamera
18.55 Ringvaade
20.00 Pealtnägija
20.45 Novaator
21.00 Aktuaalne kaamera
21.30 Sport
21.40 Suud puhtaks. Debatisaade
23.00 Eesti lood: Elu kombinaadi keldris
23.30 Minu pere*
00.00 Ringvaade*

06.10 Meie Charly*
07.00 Animasarjad
08.00 Reporter*
09.00 Purunenud elud*
10.00 Armastuse maitse*
11.00 Kodus ja võõrsil
11.30 Siberi võmm*
12.30 Radar*
13.30 Krimi*
14.00 Meie Charly
15.00 Küladetektiivid
16.00 Tüdruk nimega Elif
17.00 Armastuse maitse
18.00 Purunenud elud
19.00 Reporter
20.00 Suur lotokolmapäev
21.00 112 – saatuslik hetk
21.30 Pilvede all
22.30 C-Komando
23.00 Naistevangla
00.10 Kuul jälg*
01.10 Surmarelv*
01.55 Must nimekiri

06.15 Animasarjad
07.35 Taevane armastus*
08.35 Minu köök on parim*
09.55 Kirgede torm*
11.00 Vaprad ja ilusad*
11.35 Top Shop
11.50 Suletud uste taga*
12.50 Padjaklubi*
13.50 Südameasi
14.50 Taevane armastus
15.50 Vaprad ja ilusad
16.20 Kirgede torm
17.25 Minu köök on parim
18.45 Seitsmesed uudised
20.00 Prooviabieli
21.00 Võimalik vaid Venemaal
21.30 Rait, Raivo ja naised teel Iraani
22.00 Jurdlust viivad läbi sensitiivid
23.35 Sherlock New Yorgis
00.35 Kalamehejutud Ameerikas
01.05 Top Gear
02.10 Saatallikud koduabilised
03.00 Prooviabieli*

07.00 Animasarjad
08.15 Lastetuba* **08.30** Animasarjad **09.00** Mf Väike merineit-si **10.00** Ringvaade* **11.05** Elu parim aeg* **12.00** Artikast Antarktikasse* **12.50** Eesti TOP 7* **13.20** ERR.ee uudised **15.30** Tantsuakadeemia* **15.55** Animasarjad **16.00** Lastetuba* **16.15** Animasarjad **18.30** Lastetuba **18.50** Animasarjad **18.55** Tantsuakadeemia **19.20** AK (viipek) **19.30** 8 mm ELU **20.00** Eesti parim koolikokk **21.00** Tadmiste otsingul: Merapi – Java tulemägi* **21.30** Kultuuriuudised **21.35** W1A* **23.10** Eesti TOP 7 **00.00** dokkaader: Võõras paradiis* **23.25** Jalgpalliklubi Rwanda

08.15 Seitsmesed uudised
09.30 Kodu keset linna* **10.00** Kutsuge Cobra 11* **11.00** Mf Palgasõdurid **13.00** Kõige naljakamad koduvideod* **13.10** Top Shop **13.25** Kodu keset linna **14.00** Kutsuge Cobra 11* **15.00** Kälimehed **16.00** Kutsuge Cobra 11 **17.00** A-Rühm **18.00** South Park **18.30** Simpsonid* **19.00** Suure paugu teooria **20.00** Uus tüdruk **20.30** Simpsonid **21.00** Kõige naljakamad koduvideod **21.30** Mf Palgasõdurid **23.35** Meie Russia

05.30 Doktor Oz **06.15** Lihtsalt Maria **07.00** Trennispikker **07.55** Kodus ja võõrsil* **08.25** Poissmees paradiis* **10.15** Isutekitaja **10.15** Tüdruk nimega Elif* **11.10** Vana silla saladus* **12.10** Top Shop **12.25** Põhi ja lõuna **14.15** Mf Kellega ma küll abiellusin? **16.15** Naabriplika* **17.10** Tüdruk nimega Elif **18.05** Vana silla saladus **19.05** Kodus ja võõrsil **19.35** Kodutunne **20.30** Mf Ted **22.35** Poissmees paradiis **00.15** Sõbrad **00.45** Halb õpetaja **01.15** Reporter **02.05** Doktor Oz* **02.45** Lihtsalt Maria* **03.30** Nädalalõpp Kanal 2ga **04.45** Reporter*

06.35 Rooti võim* **07.00** Reporter **08.00** Viini võmmid* **08.50** Bel Airi prints* **09.50** Hubert & Staller* **10.45** Jututuba **14.00** Benny Hill* **14.30** Kaks ja pool meest* **15.20** Bel Airi prints **16.15** Viini võmmid **17.10** Monk **18.05** Kaks ja pool meest **19.00** Benny Hill **19.35** Hubert & Staller **20.35** Jälgijätmata **21.30** Dok Hollywoodi sõda 1939–1945: Ühe lipu alla liidetud **23.30** Monk*

Neljäpäev 23. märts

06.55 Terevisioon
08.55 Isa Brown
09.50 Terevisioon*
11.50 Pealtnägija*
12.40 Foorum (sub)*
13.45 Eesti lood*
14.15 OP*
14.45 Ajavaod
15.15 Durrellid*
16.05 Elu parim aeg: Lootusekiir
17.00 Aktuaalne kaamera
17.10 Önne 13 (Eesti 2013)
18.30 Aktuaalne kaamera
18.55 Ringvaade
20.00 Eesti lipp ümber Kuuba
20.00 ENSV
21.00 Aktuaalne kaamera
21.30 Sport
21.40 Kapital
22.10 Ml: Alternatiivid muusikas ja looduses
22.35 Muusikadokk: Tšaikovski toimik: helilooja pihitused
23.30 Üks koorilaul*
23.35 Ringvaade*

06.10 Meie Charly*
07.00 Animasarjad
08.00 Reporter*
09.00 Purunenud elud*
10.00 Armastuse maitse*
11.00 Kodus ja võõrsil
11.30 Pilvede all*
12.30 Suur lotokolmapäev*
13.30 112 – saatuslik hetk*
14.00 Meie Charly
15.00 Küladetektiivid
16.00 Tüdruk nimega Elif
17.00 Armastuse maitse
18.00 Purunenud elud
19.00 Reporter
20.00 Meie aasta Austraalias
20.30 Kaks Kanget Kagu-Aasias
21.30 Kuul jälg
22.30 Mf 10 000 eKr
00.45 Mf Väike ookeani võitlus*
03.00 Reporter*
03.50 Tantsi, kui oskad
05.20 Eetriapsud 2015

06.15 Animasarjad
07.35 Taevane armastus*
08.35 Minu köök on parim*
09.55 Kirgede torm*
11.00 Vaprad ja ilusad*
11.35 Top Shop
11.50 Prooviabieli*
12.50 Papad mammad*
13.50 Südameasi
14.50 Taevane armastus
15.50 Vaprad ja ilusad
16.20 Kirgede torm
17.25 Minu köök on parim
18.45 Seitsmesed uudised
20.00 Sõidud Tauriga
20.30 Kätemaksukontor
21.35 Kolmeraudne
00.05 Kondid
01.00 Kodumaa
02.00 Grey anatoomia
02.50 Weekender*
03.20 Kätemaksukontor*

07.00 Animasarjad
08.15 Lastetuba* **08.35** Animasarjad **09.00** Mf Kaunitar ja koletis **10.30** Ringvaade* **11.35** Elu parim aeg* **12.30** 4x4* **13.00** Eesti muusikavideod **13.29** ERR.ee uudised **15.30** Tantsuakadeemia* **15.55** Animasarjad **16.00** Lastetuba* **16.15** Animasarjad **18.30** Lastetuba **18.50** Animasarjad **18.55** Tantsuakadeemia **19.20** AK (viipek) **19.30** Vladivostok **19.50** Ilus maa **20.00** AegRuum **20.55** Artikast Antarktikasse **21.30** Kultuuriuudised **21.35** Fargo **22.40** W1A* **23.10** Eesti TOP 7 **00.00** dokkaader: Võõras paradiis* **23.25** Kälimehed*

08.15 Seitsmesed uudised
09.30 Kodu keset linna* **10.00** Kutsuge Cobra 11* **11.00** Mf Palgasõdurid **13.00** Kõige naljakamad koduvideod* **13.10** Top Shop **13.25** Kodu keset linna **14.00** Kutsuge Cobra 11* **15.00** Kälimehed **16.00** Kutsuge Cobra 11 **17.00** A-Rühm **18.00** South Park **18.30** Simpsonid* **19.00** Suure paugu teooria **20.00** Uus tüdruk **20.30** Simpsonid **21.00** Kõige naljakamad koduvideod **21.30** Mf Chloe **23.25** Meie Russia **00.20** Suure paugu teooria* **01.15** Kälimehed*

05.30 Doktor Oz **06.15** Lihtsalt Maria **07.00** Trennispikker **07.55** Kodus ja võõrsil* **08.25** Poissmees paradiis* **10.05** Isutekitaja **10.15** Tüdruk nimega Elif* **11.10** Vana silla saladus* **12.10** Top Shop **12.25** Põhi ja lõuna **14.15** Mf Kellega ma küll abiellusin? **16.15** Tüdruk nimega Elif **18.05** Vana silla saladus **19.05** Kodus ja võõrsil **19.35** Pilvede all **20.30** Nad tulid tagasi **21.45** Surmavad naised **22.40** Poissmees paradiis **00.15** Sõbrad **00.50** Halb õpetaja **01.15** Reporter **02.05** Doktor Oz* **02.50** Lihtsalt Maria* **03.35** Nädalalõpp Kanal 2ga

06.35 Kuldvillak* **07.00** Reporter **08.00** Viini võmmid* **08.50** Bel Airi prints* **09.50** Hubert & Staller* **10.45** Jututuba **14.00** Benny Hill* **14.30** Kaks ja pool meest* **15.20** Bel Airi prints **16.15** Viini võmmid **17.10** Monk **18.05** Kaks ja pool meest **19.00** Benny Hill **19.35** Hubert & Staller **20.35** Jälgijätmata **21.30** Mf Resident **23.20** Monk* **00.10** Jälgijätmata*

Reede 24. märts

06.55 Terevisioon
08.55 Isa Brown
09.50 Terevisioon*
11.50 Suud puhtaks*
13.10

TEHNOÜLEVAATUS

PAIDES JA AHULAS

PAIDES
Raudtee 1
tel 5697 4003
E-R 8-18, L 8-14

AHULAS
Ahula küla, Albu vald
tel 5697 1110
E-R 9-18 L, P suletud

Metsä Forest Eesti AS
ostab kasvavat metsa, metsamaad, palke ja paberipuitu, küttepuitu ja raidmeid

Tel 503 8777, 514 8238
e-post eesti@mitsagrupp.com
www.metsaforest.com/ee

- Ostame METSAKINNISTUID
- Ostame PÖLLUMAAD

Küsi hinda! Teeme pakkumise!

Pärnu, Papiniidu 5, Sillakeskus
tel 447 7900, 528 5263
info@mitsagrupp.ee

Eesti ettevõtte aastast 1996

Müüa PUITBRIKETTI

25 kg ja 250 kg kottides.

Paides ja Türil toome tasuta kohale!
Tel 552 6201. Puuspets OÜ

NTN Teenused OÜ
Tel 5551 2929

NTN TEENUSED

Ostame veiseid (lehmad, mullikad, pullid)
Tasume kohe, soovi korral sularahas.

MÜÜA

3 M KÜTTEPUID (lehtpuu)

Vajadusel transport.

Tel 5900 0140
tööpäeviti kella 8-18.
Asume Haljalas.

TOOSIKANNU METSAHALDUS müüb

KÜTTEPUID KOOS VEOGA

Toored halud 30 kuni 60 cm
Kuivad halud 30 ja 50 cm
Tel 5693 9535.

OSTAME

- kasvava metsa raieõigust
- metsakinnistuid
- metsamaterjali

Aru Metsagrupp OÜ
arumetsagrupp@gmail.com
+372 5649 6605
www.arumets.ee

AUTOKLAASIVAHETUS OÜ

Klaasikahjude käsitlemine

Autode ja veokite klaasivahetus, müük

Autoelektritööd

Tel 5647 1012
autoklaasivahetus@gmail.com
Paide, Mündi 8
(Assotransi hoovis)

Müüa küttepuid

LEPP 50/30 cm, toores 28/30 €/rm
kuiv (konteineris) 40/43 €/rm
kuiv (lahtiselt) 36/39 €/rm

SANGLEPP 50/30 cm, toores 30/32 €/rm
kuiv (konteineris) 42/45 €/rm
kuiv (lahtiselt) 38/41 €/rm

KASK 50/30 cm, toores 32/34 €/rm
kuiv (konteineris) 50 €/rm
kuiv (lahtiselt) 46 €/rm

OKASPUU 50/30 cm, kuiv 33/35 €/rm

Transport hinna sees
Tel 5699 6890
Marrek Puit OÜ

Korlek Ehitus

www.FASSAADITÖÖD.ee
www.MAALRITÖÖD.ee

kaarel@korlekehutus.ee
Tel 5843 8814

PUUR-KAEVUDE PUURIMINE

htr@htr.ee, tel 564 1485.
RAKVERE
Hinnapärnig www.htr.ee

www.landeker.ee

OÜ LANDEKER

OÜ Landeker ostab metsa ja maad, sobib ka läbiraiutud ja hüpoteegiga maa, ettemaksu võimalus!

Tel 511 0415, 517 9866,
info@landeker.ee

VESTMAN

P Ö L L U V A R A

OSTAME PÖLLUMAAD

5340 4975
polluvara@vestman.ee
www.vestman.ee

GRUNDAR PUIT OÜ

Metsakinnistute ja raie ost (sobivad ka osaliselt raiutud ja hüpoteegiga koormatud metsakinnistud)

Aitame metsakavade koostamisel ja paberite vormistamisel

Tel 525 9788 • harry@grundar.ee
faks 443 0376 • Tehnika 15, Paikuse

AM TIMBER

ostab KASVAVAT METSA ja VÕSA (ka väheväärtuslikku), METSAMATERJALI.

KÜTTEPUUDE MÜÜK. PÖLLUMAA OST.

Tel 507 9940
amtimmer001@hotmail.com

Metsaharvenduse OÜ

ostab kasvavat metsa, raieõigust, metsakinnistuid ja metsamaterjali.

Metsa ülestöötamine ja transport üle Eesti.

516 0843, aavopluss@gmail.com

Postimees 160

Läbi aastate Sinuga

Kevadele vastu huvitava lugemisega!

Telli nüüd Postimees 2 kuuks vaid 15 € eest!

Lisaks paberlehele saad ligipääsu tasulisele sisule veebis.

Tellimuse saad vormistada veebis postimees.ee/telli, helistades telefonil 666 2525 või kirjutades levi@postimees.ee.

Pakkumine kehtib kuni 27.03.2017 Eesti piires aadressidele, kus Postimees veel ei käi.

Kännupoiss OÜ

- Kinnistute ja kasvava metsa ost
- Metsa ülestöötamine
- Transporditeenus

Tel 5624 0812
kannupoiss@gmail.com

Ostame metsakinnistuid

OÜ Sõdra Metsad
Merivälja tee 1, 11911 Tallinn
Tel 516 3569
Fax 609 8055
e-mail taavi.mullerson@sodra.ee

pm PRIIMO METS

Ostame: metsakinnistuid, kasvavat metsa, kasepakku, okaspuupalke, paberipuitu ja hakkeks võsa.

Pakub: abi metsamajandamiskavade tellimisel ja metsa ülestöötamisel.

Tel 489 0696, 506 9966
priimo.mets@priimo.ee

TEEME PARIMA PAKKUMISE!

DIMENS

Ostame kasvavat ja virnastatud võsa ning lehtpuulanke.

Info tel 506 8611
dimens@dimens.ee
www.dimens.ee

REINPAUL

Ostame ladustatud võsa ja metsaraie jääke.

+372 528 5800
andrus@reinpaul.ee

Roger puit

HOOLI OMA METSA TULEVIKUST!

Ostame erametskonna loomise eesmärgil metsakinnistuid, ka raiutud ja hüpoteegiga.

Roger Puit AS
Pärnu mnt 24b, Viljandi
Tel 434 7647, 504 1062
rogerpuit@hotmail.ee

Hea metsaomanik!

OSTAME: kasvava metsa raieõigust metsamaterjali metsa- ja põllumaad

PAKUME: head hinda, kvaliteetset metsa ülestöötamise ja veo teenust

Lauri Uibopuu tel 503 2050
tauri@artiston.ee
Taavi Saar tel 508 9955
taavi@artiston.ee

järvateataja

Lehte tellida või tellimust pikendada saab

Järva Teataja toimetuses
Paides Väike-Aia 5,
www.jt.ee, telefonil 384 9200.

OÜ Paide Tavand Matuseteenused

Lahkunute vedu ööpäevaringselt
Tel 5648 6938, 385 2364
paidetavand@gmail.com
Pikk 11, 72713 Paide
E-R 9-15, L 9-13

Kuulutuste vastuvõtt E-R 9-17 (lõuna 12.30-13) Väike-Aia 5, Paide (II korrus) | Tel 384 9200, e-post: kuulutused@jt.ee | Kuulutuste tellimine internetist: kuulutus.ajaleht.ee

TOIMETUS

Väljaandja:
AS Postimees Grupp, reg.nr 10472757, juriidiline aadress: Maakri 23a, 10145 Tallinn.
Järva Teataja postiaadress:
Väike-Aia 5, Paide 72711, postkast 38
e-post: toimetus@jt.ee
Peatoimetaja
Tiit Reinberg 384 9239
Toimetaja Marika Rajamäe 384 9231
Reklaamiosakond: reklaamitoimetaja Ainar Tamm 5304 4220
reklaamikonsultant Helve Schvede 384 9223
reklaamikonsultant Mariliis Uibo 384 9222
Teostusgrupi juht Anneli Teppo klienditeenindaja Brigita Korol 384 9200
TELLIMISKESKUS 666 2525

KOOLITUS

Autokool **sinule!** www.autosoit.ee

KINNISVARA

Metsa ja põllumaa ost Järva-maal. Info 529 2037, rain@silvanus.ee, OÜ Silvanus-Metsatööstus.

Ostan korteri Paides. Seisukord ei oma tähtsust. 5687 5911, kanvelt@gmail.com.

Ostan maad. Tel 529 3609.

Müüa **2toal** remonti vajav korter Koeru vallas Kuusna külas. Info tel 5669 3339.

Müüa **2toal kort** Paides Karja 3 (III k, 47,5 m²). Tel 518 9805.

Müüa **3toal keskk korter** Türil. Tel 514 5749.

Ostan **maad.** Tel 520 7616, maaost@mail.ee.

OÜ Estest PR ostab **põllu- ja met-samaad.** Tel 504 5215, 514 5215.

LOOMAD

Ostan lambaid. Tel 5843 6683.

Reedel, 31. märtsil müüb Sakala linnukasvatus mais munemist alustavaid värvilisi **noorkanu** (hind 4,50 €) Järvamaa bussipeatustes. Info 506 8501, www.kanad.ee.

Soovin osta väikese koera väikeseid **kutsikaid.** Tel 521 1235.

METSAMATERJAL

Alati soodsalt lõhutud **30–50 cm küttepuud** (lepp, sanglepp). H alates 28 €/rm. Kojuvedu tasuta. Tel 5567 9203.

PÕMM: 3 m ja lõhutud odavad küttepuud. Tel 5646 0921.

Kuivad, soodsad **küttepuud.** Tel 501 2905.

Lõhutud **märg lepp** (28 €/rm), **sanglepp** (29 €/rm), **kask** (32 €/rm). Tel 5373 2282.

Lõhutud, saetud **küttepuud** (lepp või okaspuu). Vedu. Tel 516 6305.

Müüa **30, 40, 50 cm märga küt-tepuud.** Tel 521 9496.

Müüa **3 m küttepuid**, kuivi 30 cm järkamisjääke. Tel 526 4919.

Müüa **3 m küttepuid** (lepp koos veoga, min kogus 30 rm). Tel 501 3862.

Müüa **3 m küttepuid** (lepp) koos veoga. Min kogus 30 rm. Tel 5613 8960.

Müüa **kuivi küttepuid.** Tel 507 4553.

Müüa **kuivi küttepuid.** Tel 521 9496.

Müüa **kuivi lõhutud küttepuid** (lepp). H: 35 €/rm. Tel 507 8491. Veovõimalus.

Müüa **küttepuid**, koorem 4 ruumi. Tel 504 3246.

Müüa **lõhutud küttepuud:** kask, haab, lepp, sanglepp. Pikkused vastavalt tellija soovile. Teenindus kiire, kogused täpsed, vedu tasuta. Täpsemalt 513 6831.

Müüa soodsalt **kuivi kütteklot-se** 40-l võrkudes. Tel 504 5632.

Müüa soodsalt **lõhutud kütte-puid** (lepp, sanglepp, kask), ka kuivi. Tel 504 5632.

Müüa soodsalt lõhutud **25–60 cm küttepuid** (lepp, sanglepp, kask, okaspuu), hind al 28 €. Vedu tasuta. Tel 505 2239.

Särevere küttehoov müüb **30–50 cm tooreid ja kuivi küttepuid.** Lisaks kütteklotse ja -halge 40-l võrkkotis. Tel 5683 0454.

MUUD

Purustatud kivi 2 € tonn. Vedu. Tel 528 0179.

TÖÖ

Elektritööde ettevõtte pakub tööd **objektijuhile.** info@paideeg.ee, tel 507 8492.

Graniidikeskus OÜ otsib CE-kat **autojuhti.** Info tel 5854 4707, CV palun saata krista@graniidikeskus.ee

KÜ Pärnu 5, Paide linn, otsib **koristajat** (välitööd). Info tel 5695 9648.

Väätsa saeveski pakub tööd **ketassaeoperaatorile, abitöölisele.** info@silvanus.ee, tel 504 5477 või 529 2037.

Odien OÜ otsib **kaugsõidu-autojuhti** suunal Eesti–Sak-samaa–Eesti. Vajalik CE-kate-gooria. Kandideerimiseks saada CV janar@odien.ee Lisainfo 518 6404.

Peetri saekaater otsib **saeraami-juhti, töstukijuhti ja abitöölisi.** Tel 5349 8353.

Türi firma võtab tööle **katuseehi-taja.** Tel 5198 2432, 5360 0757.

PÕLLUNDUS

Müüa **heina.** Vedu. 5673 7227

Ostan **randaali, adra ja haagi-se.** Tel 5382 2006.

Seemnekasvatustalu müüb ser-tifitseeritud **heina-ja murusee-met.** Hinnad soodsad! 509 4248

SÕIDUKID

Sõiduautode kokkuost. Tel 553 3060.

Müüa **3toal kort** Türil Lokutal. Tel 5632 0719.

Müüa **Ford Fiesta 2003 1,3 B** (just läbis ülevaatuse). H: 1250 €. Tel 5809 6086.

Müüa **Ford Mondeo 1998 1,8.** H: 600 €. Tel 525 3834.

KULTUURIKESKUS

25. märtsil kl 10–16 märtsilaat kultuurikeskuse parklas. Kauple-jate registreerimine www.paide-kultuurikeskus.ee, tel 384 9130.

25. märtsil kl 11 Paide linna las-te lauluvõistlus «Lauluhäll 2017». Pilet 2.50 €.

26. märtsil kl 12 Paide linna eakate klubi Hämarik pidu kam-mersaalis.

TEADE

Tühjendusmüük taaskasutus-keskuses Paides Rüütli 1.

TEENUS

Aednik lõikab õunapuid. 5637 1591

Ahjude, pliitide, kamineate, korstnate ehitamine ja paranda-mine. Tanel 5632 5130

Alre OÜ pakub raamihaigete ning liikumipuudega patsientide transporti Järvamaal kui ka EV piires 24/7 Info tel 5632 2603.

Ehitustööd. 5344 9657

Elektrik paigaldab välisvalgus-teid. Tel 5343 3754.

Ennustamine ja hea nõu. He-lista tel 900 3014, 0,95 € minut.

Fekaalivedu Järvamaal. Lisainfo tel 452 2002.

Korstnapühkija Alvar. Litsents. 5806 0079

Korstnapühkija. Tel 5666 3939.

Liiv, killustik kohaletoomisega. 521 9496

Linnuse takso. Telli tel 5814 7444.

Liuguksed, garderoobid. Abi projekteerimisel. Parimad hin-nad! www.nagusul.ee, FB Nagusul OÜ. Tel 522 1151.

Metallitööd tellimisel. Tel 5694 0590.

Ohtlike puude langetus. Tel 5663 2968, 5340 2068.

Pehme mööbli ja vaipade pu-hastus. Teeme koduviisi. Tel 5567 7422.

Polsterdame uksi. Tel 550 7679.

Pottsepatööd. 507 9037

Puurkaevude rajamine ja pu-hastamine. Vee- ja kanalisat-sioonitorustike, septikute ja sü-vaveepumpade paigaldus. Maa-küttesüsteemide rajamine. Tel 502 1279, 526 9604, puurkaevumeistrid.ee.

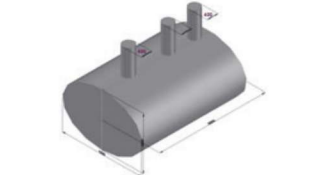
Raamatupidamisteenus. Aas-taaruaanded. Tel 5604 8487.

Rakkekaevude puhastamine. 557 4792

Remont ja siseviimistlus. 5599 4964

Salvkaevude kaevamine, puhastamine. Tel 5679 3951.

Salvkaevude puhastamine, sü-vendamine, kaevamine ja re-mont. 5634 4807

Septikute, imbsüsteemide, kae-vupumpade müük ja paigaldus. Tel 5306 5322, info@reovesi.ee.

Soojustus- ja fassaaditööd. Tel 5346 6086.

Süstime seinad soojaks ja tuu-lepidavaks termovahuga. Soo-justuskonsultatsioon ja Ther-mi termograafia. www.therm.ee, tel 5660 6010.

Trepikodade remont. Tel 5843 8814.

Viljapuude lõikus ja kujundami-ne. Tel 5688 5527.

JP Ehitusgrupp OÜ: **katused** (plekk-, kivi-, eterniit-), katuste ja rennide hooldus, plekikantimis-tööd, fassaadid, korterite remont, üldehitus, vihmaveesüsteemid (ühenduskohadeta), ventila-t-sioonitööd. Tel 5633 6291, jpehitusgrupp@gmail.com.

Kutsetunnistusega **pottsepp**, tel 5836 9820.

VH Haljastuse **viljapuude lõiku-se** kevadhooaeg on alanud! Pa-kume lisaks konsultatsiooni, koolitust. Okste äraveo võima-lus. Tel 551 8717.

MÜÜK

Kuivad pakitud kütteklotsid. Vedu tasuta. Tel 5383 9215.

Kuiv lepp (30 cm, 2 €/võrk), **kuiv kask** (30 cm, 2,2 €/võrk), **kuiv lepp** (50 cm, 35 €/rm). Tel 5691 9084.

Liiv, killustik 6 t, vedu. Tel 5373 9959.

Otse tootjalt pakitud puit- ja tur-babrikett, pellet, klotsid, pakitud kivisüsi. Vedu. Tel 506 8501.

Saunavooder 8 €/m². Tel 5645 2170, pakkpuit.ee.

Müüa **30–60 cm küttepuid koos veoga:** kask 31 €/rm, lepp 27 €/rm, okaspuu 25 €/rm; 3 m 18 €/rm, kütteklotsid 2 €/kott. Tel 5606 2092.

Müüa **kasvuhooneklaasid** (40 x 60, 70 tk). 5685 5336

Müüa **katuse-, sein- ja si-leplekki.** Hind al 3,5 €/m². Saadaval harja- ja viiluplekid (3 €/jm). Tel 508 6435.

Müüa **kuivi pakitud kütteklotse** ja kaminapuid, pellteid ning puidu- ja turbabriketti alusel. Ve-du tasuta. Tel 433 3130, 523 8503.

Müüa **liiva, killustikku, mulda** koos veoga. (6t). 5673 7227

Müüa **suitsuvorsti ja maasinki** väikehulgi, kohaletoomisega. In-foto tel 5196 2628 või 5351 7414.

Müüa soodsa hinnaga **sealiha.** Vajadusel tükeldamine. Info tel 5354 3002 või 505 9151.

Tapamaja müüb **emise lihake-hasid** kohaletoomisega. Info tel 5351 7414.

ÄRA ANDA

Lammutuspuit kütteks, tasuta. Veovõimalus, tel 528 0179.

KASUTATUD ASJAD

Ostan veneaegseid ja vanemaid rahasid, medaleid, ordeneid, rin-namärke, dokumente, postkaar-te ja palju muud. Kõik vana hu-vitab! Tel 5872 5458.

Ostan vanaaegseid asju. Tel 5555 5527, vanaaegsedasjad@gmail.com.

Ostan veneaegseid fotoaparaa-te ja neile sobivaid objektive, bi-nokleid, albumeid, vanu fotosid ja muud fototehnikat. Samuti hu-vitavad vanad käekellad, stop-perid, kompassid ja muu va-nakraam. Tel 5872 5458.

Uksed, aknad, soojustus, fasaa-diplekk, valgustid, el.vidinad, ehi-tuspuit, metalltorud, ventseadmed, vundamendiplokid, taldmikud, töö-koja seadmed, mööbel, riulid, jne. Hinnad soodsad. Tel 528 0179.

Müüa **kartulisaputaja** (1- ja 2realine), **kultivaator**, siloham-mustaja, töstukikopp T-25-le ta-ha, ader (1,2 ja 2 hõlmaga). Tel 516 3405.

Ostan veneaegseid ja vanemaid erinevaid ehteid: merevaigust kaelakee (maksan kuni 800 €), sõ-led, prossid, sõrmused, käevõ-rud, vanad kuld- ja hõbeehted. Huvitavad ka vanad raamatud, mööbel, nõud, kujud, maalid ja palju muud. Alati aus asjaajami-ne! Tel 5639 7329, Liina.

Ostan parima hinnaga ümmar-guste või ovaalsete kividega **me-revaigust kaelakee.** Enne kui ot-sustate müüa, küsige minu käest hinnapakkumist. Tel 5871 0351.

Ostan Väino Parise, Valdemar Väli, Henn Roode, Märt Bor-meistri **maale.** Pakkuge ka teis-te kunstnike töid. Tel 5459 7300.

Seiskus kell ja peatus aeg.

MARET BAKHOF
Mälestame kauaaegset head naabrit. Avaldame kaastunnet omastele.

Pärnu 5 I trepikoja elanikud:
Leida, Helvi,
Aive, Rein, Salme, Evelin
perega ja Egon perega

Nüüd su kodu sealpool vikerkaart...

Südamlik kaastunne Margitile lastega kalli ema ja vanaema

MARET-LY BAKHOFI
surma puhul.

Asta, Jüri, Liia,
Urmas, Helle, Laine

Tuul puude ladvus tasa kiigub, me vaikes leinas langetame pea.

HARRY-ALEKSANDER LENS-MANN
Kaastunne lähedastele.

Meelis ja Rein

Seal, kus sulgub eluraamat, algab mälestuste tee.

Südamlik kaastunne lähedastele

ELMAR POSTI
surma puhul.

Kaitseliidu Järva malev

Nüüd tühi koduõu ja tuba, lein raske järele vaid jäi.

Südamlik kaastunne Olevile õe ja Arvile perega kalli

ILME ULBI
surma puhul.

Valvi, Siiri ja Edvin perega

Mälestame head naabrimeest

ELMAR ABELIT
Siiras kaastunne lähedastele.

Signe, Ainar, Eevi

Mälestame

HARRY-ALEKSANDER LENS-MANNI
Kaastunne lähedastele.

Perekond Murumets

Armastasid elu ja inimesi, naeratusi ja sõnu häid. Kutsumatagi tulid appi, jagades mõistmist ja nõu.

Teatame kurbusega, et lahkus meie kallis ema ja vanaema

MARET-LY BAKHOF
20. X 1931 – 16. III 2017

Margit tütardega

Avaldame sügavat kaastunnet Margit Veskimäele ema surma puhul.

Töökaaslased Järvamaa kutsehariduskeskusest

Iga lahkumine on raske, iga teellesaatmine on kurb.

Siiras kaastunne omastele

ELMAR ABELI
surma puhul.

Suvilanaabrid Hannes, Eve

Meie siiras kaastunne Maretile kalli abikaasa

ELMAR ABELI
surma puhul.

Naabrid Meeli ja Arvo, perekonnad Kiin, Noormets, Green, Mihkelsoo

Avaldame siirast kaastunnet Maretile lastega abikaasa, isa, vanaisa

ELMAR ABELI
surma puhul.

Kunagised töökaaslased:
Ingrid, Tiia, Viivi, Merle, Leida, Milvi, Evi, Mari ja Rein

HYDROPARTS

TURVA-JALANÕUD

TQO SAFETY

**Vastupidavad
Mugavad
Soodsad**

Avatud E-R 8-17
Viljandi 11 • Türi
Tel 383 8109

AUTOKLAAS

Sõiduautod | Pakiautod
Veautod | Traktorid

**KLAASIDE MÜÜK,
KAHJUKÄSITLUS,
VAHETUS, PARANDUS**

www.stik.ee

Paide, Pärnu 57a, Tel 5340 5910
Roosna-Alliku, Pärnu mnt 7, Tel 505 2166

TIMEKS-TOP kauplus Paides Pärnu 37c, tel 385 0220
METSA- JA AIATEHNIKA www.timeks.ee

VARUOSAD ja TARVIKUD
PEAAEGU KÕIKIDELE TUNTUD

MOOTORSAAGIDELE MULLAFREESIDELE
VÕSALOIKURITELE LUMEPUHURITELE
MURUNDUKITELE MURUTRAKTORITELE

**HOOLDUS
REMONT**

MÜÜA
4toal keskküttega korter
Väätsal Põllu 5.
Hind 20 200 €.
II korrus, 78 m², uued aknad ja uks,
duširuum remonditud, el boiler,
mööbli võimalus.

VÕTAN MÜÜKI
• 2-3taolise korteri
Paides ja Türil
• väikese maamaja
Paide ümbruses

P ja V PROJEKTID OÜ

Piret Reinsalu, tel 524 2674,
reinsalupiret@gmail.com

**REKMAR
EHITUSED**

KORTERMAJAD KORDA

- üldehitustööd
- fassaadid/katused
- tänavakivide paigaldus
- betoonitööd

**KÜSI
PAKKUMIST!**

Rekmar Ehitused OÜ
Tel 5813 4565, info@rekmar.ee
www.rekmar.ee

PAIDE ÜHISGÜMNAASIUM ootab
põhikooli lõpetajaid

AVATUD USTE PÄEVALE

- Kooli tutvustus
- Õppekorralduse tutvustus
- Erinevad töötoad
- Testi sooritamine
(eesti ja inglise keel,
matemaatika, loodusained)
- Koolilõuna

30. märtsil kell 9.00

Võta kaasa:
8. ja 9. klassi
tunnistus!

Lisainfo telefonil 385 0824 või kooli kodulehel www.paideyg.ee

kevad on alati noor!

2017

Ootame kõiki

**KEVADET
TERVITAMA**

20. märtsil kell 12

Türi kesklinna parklasse

Esinevad:
Võimlemisklubi KATI väikesed Päikesejänku
Türi Tantsustuudio rühmad
ansamblid Kultra ja Kaaror
TÜG näitering

Tervitusi toovad
teemapealinnade esindused,
antakse üle valitsussau
ja tunnustus!

Aga see ei ole veel kõik!
Ca kell 13 lööb
kõiki jalust kevadist
särtsu täis trio

**La La
Ladies!**

TÜRI-ALLIKU KÜTTEKONTOR

**MÜÜA SAETUD JA LÕHUTUD
KÜTTEPUID** (okaspuu ja lepp).

Hinnad soodsad, tarne kiire!
Tel 516 6305

Alliku Grupp

NORDCEL your best indoor climate

UUE PÕLVKONNA ÕHKSOOJUSPUMP,
MIS ON TÖÖKINDEL ISEGI
-30 °C PAKASEGA

FT

25 aastat
kogemust

NORDCEL your best indoor climate

Hansoli seeria
õhksoojuspumpad

Külmutusseadmete MÜÜK, PAIGALDUS, HOOLDUS, REMONT

Toode NORDCEL	Jahutus võimsus KW	Kütmine võimsus KW	Kasutegur SCOP	Energia- klass	Kõetavpind m²	Müügihind koos km-ga	Standard paigaldus koos km-ga
Nordcel Viola NV14-25DCL	2,6 (max 3,2)	2,75 (max 3,4)	4,0	A+	kuni 50	590,00	300,00
Nordcel Viola NV14-35DCL	3,5 (max 4,0)	3,65 (max 4,2)	4,0	A+	kuni 80	680,00	300,00
Nordcel Viola NV15-70DCL	6,45 (max 7,0)	6,45 (max 8,5)	3,2	A	kuni 200	1200,00	300,00
Nordcel Hansol NH16-25G10L	2,6 (max 3,2)	3,0 (max 4,0)	5,1	A+++	kuni 60	840,00	300,00
Nordcel Hansol NH16-35G10L	3,5 (max 4,0)	3,65 (max 5,3)	4,6	A++	kuni 100	925,00	300,00
Nordcel Hansol NH14-50G10L	5,3 (max 6,3)	5,6 (max 6,8)	4,0	A+	kuni 150	1000,00	300,00
Nordcel U-Grown NC16-25G10L	2,6 (max 4,0)	3,0 (max 4,8)	4,6	A++	kuni 80	1080,00	300,00
Nordcel U-Grown NC16-35G10L	3,5 (max 4,45)	3,6 (max 5,4)	4,6	A++	kuni 120	1150,00	300,00
Nordcel U-Grown NC16-50G10L	5,27 (max 5,75)	5,275 (max 7,25)	4,2	A+	kuni 150	1200,00	300,00

Pakume nüüd osamaksete võimalust!

FT

Kalevi 7, Türi
Tel 515 1065, ft@hot.ee

**ÕHKSOOJUSPUMPADE
müük, hooldus ja paigaldus
KÜLMUTUS- JA JAHUTUSSEADMETE
müük, hooldus ja paigaldus
KODUMASINATE
remont, hooldus ja varuosad
SÕIDUKI KONDITSIONEERIDE
täitmine, remont ja hooldus**

AlpicAir DAIKIN FUJITSU MITSUBISHI ELECTRIC

Järva-Jaanis Kuksemal

AVATUD

**TEHNOÜLEVAATUSPUNKT
JA AUTOPEsula**

Baltic Timber Energy

TEHNOÜLEVAATUS

AUTOPEsula

E-R 9-18, L 10-14, lõuna 13-14
Info tel 510 7698, Margus Vellama